

16 OCT 1951

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 41—Vol. XLIX.

FRIDAY 12TH OCTOBER, 1951.

Registered at the G.P.O. as a News, paper.
PRICE: SIX PENCE

SURE WAY TO PEACE

“If Governments would cease to deafen the ears of the common man and woman with the infernal din of their war machinery there might be a chance to hear the voice of reason, and know that there is more to be gained by one act of tolerance and goodwill than all the threats in the whole world. Peace no longer depends upon what is meant by the word, it depends upon what people do, not upon what they say, disarmament will speak of a gentle intention with more force than any words, and will be understood to mean peace: it is the one sure and true way to make its meaning understood.”

—‘Peace News.’

શાંતીનો ખરો માર્ગ

“સરકારો ને પોતાનાં યુદ્ધના સાધનોની કંટાળાભરેલી લુભોથી સામાન્ય માણસ ના કાન બહેરા કરી નાખતી નહિ હોય તો તેને લુદ્ધિનો અવાજ સાંભળવાની તક મળે અને આખી દુનિયાની સઘળી ધમધમીઓના કરતાં સહિષ્ણુતા અને શુભેચ્છાના એક કૃત્યમાં વધારે લાભ રહેલો છે એમ સમજતા થાય. શાંતીનો આધાર હવે વાતોપર નથી રહ્યો : લોકો શું કહે છે તેનાપર નથી રહ્યો પરંતુ તેઓ શું કરે છે તેનાપર રહ્યો છે. નિઃશસ્ત્રતાની વાતો કરવા કરતાં અમલમાં મુકવાથી તેની વધારે સારી અસર થશે અને તેની પાછળનો શાંતી આશય લોકો સહેલાઈથી સમજતા થશે. શાંતીનો અર્થ સમજાવવાનો એજ એક માર્ગ ખરો માર્ગ છે.”

‘પીસન્યુઝ’

44" Wide
CREPON -
- GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Plus Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest **SILKS
& SAREES.**

- 44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
- 44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
- 44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
- 36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
- 36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
- 36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.
- CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED
TROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
- Saree Borders, Jari Trimmings Always
In Stock.

LATEST
STYLES
IN
MEN'S
LADIES'
&
CHILDREN'S
CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10.0- each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4.0- each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to 25/10/-

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-White & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

બેઝબ્રાન્ડ
ફર્ટિલાઈઝર

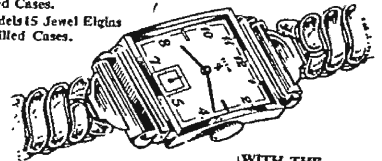
તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ધીરાણું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel
Elgin De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins
in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
ULTRA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary
and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal
Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
In Strictest Confidence.
11/12 Pastern Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones: - Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for
 Life, Fire, Marine And Accident Business.

Apply giving full details to:-

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237 per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.			Rs.
Fire Premium	1,70,32,179		Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844		Assets exceed	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968		Total claims paid over	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302			

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

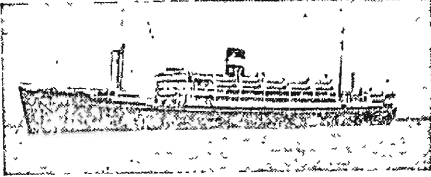
Phone Nos : 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic
 Address :
 "RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Oct. and sails on 3rd Nov. for Bombay via Karachi and Portbunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-0-0
Second "	"	"	50-5-0
Inter-Class	"	"	33-15-0
Unberthed (Deck)	without food		20-15-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £5-0-0
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

વેલ્ફેર સુદ, ડાઈનીંગરૂમ સુદ, વેલ્ફેરિય, ડરેસિંગ ચેર, સાઈલેન્ટ ઓફીસ ટેસ્ટ, યુક ટેસ, ટેબલ, તદન કીકાયત ભાવે ખરીદી શકશો. તમે પધારી લાલ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

ને હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર યાચ છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર શેહદા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:- CALENDARS!

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY

FRIDAY from NAIROBI-

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of,

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

AIR-INDIA International LTD.

Incorporated in India.

Members of I.A.T.A.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in oren fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

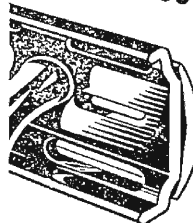
KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
- MAHATMA GANDHI -
- IN 1903 -

No. 41—VOL.—XLIX

FRIDAY, 12TH OCTOBER, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 12TH OCTOBER, 1951

Exercise Of Soul-Force

(By M. K. Gandhi)

We are reproducing this article that appeared in the 'Harijan' dated September 29, 1951:

[The reader will doubtless like to read some ennobling utterances of Gandhiji himself from old records. The following is an authentic report of Gandhiji's speech at Germiston, South Africa, on 7th June 1909, published in 'Indian Opinion' dated 12th idem, under the caption "The Ethics of Passive Resistance." Incidentally the subject has become one of topical interest also, as news has just been received that Shri Manilal Gandhi has announced his decision to offer Satyagraha against the "Apartheid" policy of South Africa. So far, to the extent I am aware, he has only one companion with him, but a mighty one, namely God.—K.G.M.]

MR. GANDHI, who was well received, on rising, said that although he had chosen passive resistance, as his subject that evening, he did not wish to deal with the Indian question, except in so far as it might be necessary to illustrate any proposition. Passive resistance, the speaker proceeded, was a misnomer. But the expression had been accepted as it was popular and had been for a long time used by those who carried out in practice the idea denoted by the term. The idea was more completely and better expressed by the term *soul-force*. As such, it was as old as the human race. Active resistance was better

expressed by the term *body-force*. Jesus Christ, Daniel and Socrates represented the purest form of passive resistance or soul-force. All these teachers counted their bodies as nothing in comparison to their souls. Tolstoy was the best and brightest exponent of the doctrine. He not only expounded it, but lived according to it. In India, the doctrine was understood and commonly practised long before it came into vogue in Europe. It was easy to see that soul-force was infinitely superior to body-force. If people in order to secure redress of wrongs resorted to soul-force, much of the present suffering would be avoided. In any case, the wielding of this force never caused suffering to others. So that, whenever it was misused, it only injured the users and not those against whom it was used. Like virtue, it was its own reward. There was no such thing as failure in the use of this kind of force. "Resist not evil" meant that evil was not to be repelled by evil but by good; in other words, physical force was to be opposed not by its like but by soul-force. The same idea was expressed in Indian philosophy by the expression "freedom from injury to every living thing." The exercise of this doctrine involved physical suffering on

the part of those who practised it. But it was a known fact that the sum of such suffering was greater rather than less in the world. That being so, all that was necessary for those who recognised the immeasurable power of soul-force was to consciously and deliberately accept physical suffering as their lot, and when this was done, the very suffering became a source of joy to the sufferer. It was quite plain that passive resistance, thus understood, was infinitely superior to physical force and that it required greater courage than the latter. No transition was, therefore, possible from passive resistance to active or physical resistance. The Colonists would, therefore,

see that no exception could be taken to Indians making use of this force in order to obtain a redress of their grievances. Nor could such a weapon, if used by the natives, do the slightest harm. On the contrary, if the natives could rise so high as to understand and utilize this force, there would probably be no native question left to be solved. The one condition of a successful use of this force was a recognition of the existence of the soul as apart from the body, and its permanent and superior nature. And this recognition must amount to a living faith and not a mere intellectual grasp. The speaker illustrated his lecture with several modern illustrations.

NOTES

Mr. Manilal Gandhi Again

In Action

Last Friday October 5, Mr. Manilal Gandhi again visited the Durban Municipal Library and the same performance of being first asked by the Librarian to quit and then the informing of the police and arriving of a police inspector after a short while, and the taking of Mr. Manilal Gandhi's name and address was repeated. Mr. Gandhi then boarded a Durban Corporation bus and took a seat in the lower interior where no non-Europeans are allowed, and none have ever attempted to enter. Shortly after Mr. Gandhi had seated a bus inspector approached him and asked Mr. Gandhi what nationality he was: "Indian" replied Mr. Gandhi. He was then asked to go upstairs which Mr. Gandhi refused to do. He was then asked his name. Mr. Gandhi thereupon said: "would you not like to hand me over to the police?" The inspector replied: I know who

you are. You are Mr. Gandhi. I shall have to report the matter." Mr. Gandhi was issued a ticket by the conductor. Mr. Gandhi who had boarded a Wentworth bus continued his journey a little beyond Umbilo during which an elderly European woman took her seat beside him. No action was taken against Mr. Gandhi.

Are South Africans Educated People?

There was a general lack of responsibility in young people in South Africa, said Dr. A. J. van Zyl, of the Department of Education, Arts and Science, when he addressed the congress of the S.A. Vocational Teachers' Association in Kimberley recently. Dr. Van Zyl asked whether, in fact, South Africa was an educated nation. The interests of young people were centred mainly in cheap literature, bioscopes, sport, dancing and, from a lewd aspect, sex, he said. Even among the older people there was a lack of cultural interest. They had no real

interest in the problems of the country, and music, art and drama were being neglected. Adult education sought to remedy this. Schools were too busy with basic education to attend to teach-

ing about life. A person whose education did not go beyond ordinary limits needed knowledge of life and its problems—education for the adult after he had had some experience of life.

children. It was good to notice that committee members were alert to question any possibility of segregation.

Our native population of 100,000 Maoris elects 4 members in a Parliament of 80. Maoris living outside the distinctively Maori electorates (in which, of course, they are not obliged to remain) may choose whether they will vote in a Maori electorate or in the European electorate in which they are living.

I know the situation is different in South Africa where the "Whites" fear the overwhelming

numerical superiority of the Africans. They and your people must patiently, persistently, and if necessary painfully demonstrate their equality and develop their own institutions, social, economic and political systems, "made to measure" and suited to their own needs; and if the great minority want to intern themselves on a sand bank of segregation, in the end they will be marooned there, self-made Robinson Crusoes, a museum piece for the world.

I suppose a Satyagraha unit could achieve little, even if allowed to land?

A LETTER TO MANILAL GANDHI

An Esteemed friend from Riverside Community, Lower Moutere, New Zealand writes:—
Dear Manilal,

I hope I shall not only be writing to you when trouble is deepening for you; worse still it would be if trouble instead of diminishing were to be always enveloping and increasing. That's the way it seems with war in the world, anyway. War seems to have become endemic; the world has forgotten how to live at peace. Perhaps the Thirty Years' War and the Hundred Years' War of the past were intermittent like "ours" and people then as now talked of peace but abstractly as something outside their experience and not knowing how to come by it.

I can imagine the anguish of spirit with which you did the two deeds, perfectly right and simple in themselves, to use a public library and sit on a public seat. Were ever crimes more curious? But freedom is only preserved by exercising it. Every retreat is a consent, a conniving at the defeat of freedom. When the first Christians were arrested and ordered not to preach in the name of Christ, they made the classic reply: "We must obey God rather than men" and in almost every generation since a point has been reached where some have felt obliged to take that stand when commanded contrary to their belief.

We Christian pacifists were in that position in N.Z. in 1941. The Labour Government through the police first prohibited and suppressed our open-air meetings (continuous since 1938) and posterparades and then prohibited our indoor meetings. We told the Government that if the prohibition against indoor meetings were not lifted we should have to go back into the open and when negotiations failed that is what we did, one speaking each week and being arrested. In that period 18 of us went to prison; some of us for a year, others for shorter terms.

Then after the war, when I started open-air meetings again in Wellington (the capital) I was refused a permit for holding meetings anywhere in the city by the Wellington City Council. So I simply had to speak without one and

continued for about 20 weeks (until I transferred) here, was prosecuted in the end and the Magistrate upheld my right to speak, but the City Council took the case to the Supreme Court and the Judges rarely understand what freedom means (they never feel the call or necessity to go to the people with a message).

Again, a few months before leaving for India in 1950 N.Z. had a national referendum to decide for or against compulsory military training. Of course we spoke against it (as we had every right) but the citizens of Nelson were determined not to let us be heard and large numbers of them did some extraordinary things—now known as the Nelson incident throughout N.Z.—at our first two meetings and at the third the police ordered me to stop speaking—an order which I felt I could not obey (that happened five or six times during the war also and three times I was "marched out" of different towns by irate returned soldiers the first world war). But how I do run on about myself, when it is you I am thinking of. How I wish you well. May you be sustained by the spirit of the Living God. I wish I could be there to stand alongside you. Do not be too disappointed if many are too timid or too preoccupied with their own lesser concerns to support you. You must go on alone if necessary. The tide and climate of opinion will turn.

In spite of many weaknesses in our national life and policy, segregation is unthinkable here. Chinese, Indian and Maori children attend the ordinary State schools as a matter of unquestioned right, in fact the parents can be compelled to send them to school. Recently there were reports in the press of discussions at a city school committee about an Education Board proposal to set up special classes for children who had difficulty with the English language. The discussion at the School committee centred on anxiety that this might be some sort of segregation move, but it was made emphatically plain that nothing of the kind was intended; these children were handicapped by language and the classes were to remove the handicap, giving them equality with the other

THE Durban City Council has decided to ask the Government to take early action to define the powers and responsibilities of governing bodies for non-European group areas in the city.

The Council considers that these powers and responsibilities should be as substantial as possible, compatible with the abilities and experience of the respective groups concerned, and the requirements of effective municipal administration.

Such governing bodies are provided for in the Group Areas Act and will fall under the supervision of the local authority.

As a preliminary, the City Council has resolved to set up Indian and Coloured committee for liaison between the Council and their communities. The object of this is to enlist non-European co-operation in the implementation of race zoning.

The Town Clerk's department will co-ordinate policy in regard to Indian Coloured and Native areas with municipal administration generally.

The appointment of non-Europeans to a variety of positions in the municipal service is foreshadowed by the Council having approved in principle the recruitment and training of non-Europeans to carry out social welfare, health and administrative duties in non-European areas.

"Walk Into My Parlour Said The Spider To The Fly"

The Mayor, Mr. Percy Osborn, said that racial zoning was designed to set at rest for all time the fears of insecurity of differen-

race groups that had existed in Durban for many years.

"I cannot believe that there can really be stiff opposition to race zoning because I am sure that the present generation will be generous enough to look sufficiently far ahead and see the picture unfold itself in which all the race groups will live in peace next to each other," he said.

"There will naturally be residential barriers to prevent frictions, but people are not going to be walled in.

Mr. Osborn said the interests of the Indian community would not be adequately served until their industrial, commercial, professional and administrative men catered for their requirements.

If the Indian community was prepared to co-operate, they would find a very sympathetic City Council, and also, a very sympathetic Government.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

- Satyagraha —M. K. Gandhi 12/6
Basic Education —M. K. Gandhi 3/6
An Atheist with Gandhi —G. Ramchandra Rao 3/-
Non-Violence in Peace And War (Part II) —M. K. Gandhi 12/6
Pilgrimage To Peace —Pyarelal 12/6
Stray Glimpses Of Babu —Kaka Kalelkar 5/-
To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

THE SPIRITUAL DEGRADATION OF REARMAMENT

By The Rev. A. D. BELDEN, D.D.

The following is reproduced from 'Peace News' dated September 7. D. Belden makes a special request that wherever possible, readers will pass on this article to ministers and clergymen.

WE seem to be looking at the steady defeat of all attempts to stay the sinister drift to Final War.

"They arm, we arm—we arm, they arm" is the vicious spiral down which all the governments concerned are hurrying to destruction. Their ceaseless propaganda of mutual accusation and of an unparalleled rudeness regarding each other's peace protestations touches a peak of cynicism in world affairs.

The only conceivable hope of shifting the governments in this country on this matter is a great blaze of popular indignation at the appalling economic waste and the certain war risk of rearmament.

In my judgment there is only one instrument in this country capable of arousing and guiding such a necessary popular revolt—this is the Christian Church in Unity.

The Failure Of The Church

The most repellant feature of the present crisis is the almost complacent acquiescence of Church leaders and our religious press (with a few honourable exceptions) in the rearmament programme.

The public utterances of denominational bodies and Ecumenical Councils on world-peace, whilst often irreproachable in their language, are all limited to the form of appealing to Governments for better policies—there is no idea, apparently, of independent church action on an appropriate scale.

For the most part the clergy and ministry of our own country are held firmly in the grip of traditional attitudes towards military service and the necessity for war preparations. Can all this be changed and quickly enough? I believe so.

When leaders sleep the commonality must waken. When initiative is dropped it may be picked up by anybody.

I do not believe that Christians are so dead to common decency that they will fail to act once they really understand the situation. Here it is:

Individual Christians, like you and me, in all countries involved,

and whatever their Christian communion, although they may have sworn their allegiance sacramentally to that God who has freely forgiven their sins in His redeeming love, are allowing the State to use them in planning and organising the most widespread and agonising death conceivable for millions of their fellow Christians in enemy countries actually thus designated.

Most solemnly would I ask my fellow Christians of all persuasions to pause and consider this monstrous thing. For it is unpeakably degrading death for a fellow member of the Body of Christ, and that is what modern rearmament means:

Mutual Murder In "Main Street"

If we heard that mutual murder had broken out in the "little church in Main Street" in our own local Christian community—should we feel it to be excusable and tolerable? And even if we found that matters had got no further than the mutual planning for such murders, could we be content? And if the state obligingly came along and legalised such murder would it satisfy our Christian feeling? Should we not be crying instead: "Where is the Cross of the Lord Jesus? Where is the mediation of the Holy Mass? What has become of the Methodist Love Feast.

It can be no matter of answer to this scandal to say that the Churches are obliged to choose between two evils—a statement repeated ad nauseam by Church leaders. If this is an evil bigger than the other two—it is indeed the combination of both those evils—the deep corruption of the Church's very soul.

Nor is it any release from this degrading inner purpose of mass murder to claim that such instruments of death as we are producing are meant to be purely deterrent. The situation cannot be kept at such naive simplicity.

Already cries are heard in the U.S.A. and Britain calling for preventive attack, and the hydrogen bomb puts such an absolute premium on surprise attack that neither side dare let the other snatch the initiative.

Before long the third war may be a fact, accomplished beyond the Church's prevention. But even this fact, dreadful as it is, is not the full answer to this plan that all is in self-defence. What is most urgent for you and me

as Christians is that the contemplation of the purpose of killing our fellow Christians is itself deadly sin and unutterable shame.

Even if no war comes, for millions of Christians to be thinking like this about each other is the biggest defeat even suffered by the Church of Christ.

For did not our Lord declare that the real sin is in the heart even more than in the deed?

Here are his very words: Ye have heard that it was said of old, Thou shalt not kill; but I say unto you that everyone that is angry with his brother shall be in danger of judgment.."

But we are not guilty of anything so slight as "anger;" we are thoughtfully calculating the

spending of £4,700 million on the science of slaughtering our fellow beings.

So I asked my fellow Christian whoever he may be, Pope, Archbishop, Denominational Secretary or Moderator, Methodist, Congregational or Baptist, Eastern or Western Christian—Will you permit yourself or your Church to be so morally corrupted and spiritually degraded as rearmament compels you to be?

Or shall there spring into being from innumerable awakened Christian consciences a new and vaster Army or Light to offset these forces of darkness so strongly entrenched in both Church and State.

"Ye see your calling brethren,"

ACTION COUNCIL TO BOYCOTT VAN RIEBEECK DAY

THE Franchise Action Council has decided to boycott all the official Van Riebeeck Tercentenary celebrations next year. In a statement signed by Mr. J. Gomas, vice-chairman, and Mr. E. Andrews, secretary, the Franchise Action Council says: "The Festival seeks to glorify 300 years of conquest of the non-Europeans so as to validate master and servant relationships.

"The history of South Africa is not of the Europeans only. All sections have played a notable part in our complex country. No self-respecting non-European can overlook the insult to their past and future implicit in the tercentenary.

"Recognising that so great an occasion requires proper commemoration, in a true spirit of racial co-operation and democratic fulfilment the Franchise Action Council has decided to call upon other like-minded organisations and citizens to co-operate in celebrations conceived in a spirit

of historical objectivity and dedicated to a genuine South African patriotism based on the recognition that the nation consists of all sections of the people.

"It therefore proposes to organise appropriate functions, including a living tableau in which all races are invited to participate on equal terms to reflect the aspirations as the people for national freedom and democratic citizenship."

The statement said a special sub-committee had been set up in which artists, playwrights, historians, producers and others would co-operate, to prepare text, scenes, and tableaux which would accurately depict the past.

The Council has appealed to the City Council of Capetown to make a grant of £500 towards the expenses of the commemoration ceremonies to be organised by the Franchise Action Council, and to appoint the Mayor and three councillors to present the citizens of Capetown on the organising committee.—Sapa.

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best
At 7/- per dozen.

If names are required to be printed
4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards
in time.

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

RECEPTION IN HONOUR OF MR. R. T. CHARI AT BEIRA

By PRAKASHA

THE Beira Hindu Society, arranged a reception in honour of Mr. R. T. Chari, the Action High Commissioner for India in South Africa, at the Hindu Hall on September 24. Speeches of welcome were delivered by the chairman Mr. N. Gopaldas and Mr. A. J. Ronalds, His Britannic Majesty's Council in Beira. Mr. Chari thanked the Beira Hindu Society for the honour they had done him, in arranging the reception. He said, during the course of his speech:

"It has been my desire to visit Mocambique for over two years now, but unfortunately, due to other work it has not been possible for me to do so, before this. It is not that the Government of India was in any way indifferent to the needs of her citizens of the Mocambique territory, on the contrary, the Government of India, have always been conscious of the need to safeguard the interests of her nationals abroad.

The Greatest interests is taken by the Government of India, not only in the people and the needs of Indians overseas. However, perhaps it may be said that there has not been very great urgency until now, to display any active interest in the Indian community in this country.

You have been well and truly served by the Representative of His Majesty's Government and through the personal efforts of Mr. Ronalds, and through him the support of his Government so truly given, and I am sure that he will continue to display the same interest and render every legitimate assistance of which you may stand in need, as long as it is necessary for him to do so.

The second reason is which this territory...has been fortunate, is in the administration of this country. I was here in 1949, when I had the pleasure of meeting His Excellency the Governor General—Commandante Gabriel Teixeira, and I was greatly impressed with the sense of justice and equality displayed by his administration. On the present occasion, just a few days ago, I was with him again, and it gives me great pleasure to see the cordial terms on which the Indian community stand in this Colony with the Government. His Excellency referred to the Indian community, as law abiding and peaceful citizens, who in earning their livelihood, contributed

greatly to the economic progress of this country.

In addition to the great personal qualities of the present head of your Administration, you are fortunate also in the basic policy of Portugal which recognises no colour distinction and respects the dignities of all human beings of whatever race.

You have no major difficulties, and most of your difficulties can be eliminated in comparison to the rest of Africa, where great seeds of strife exist. In other parts of Africa where racial hostility reigns, the treatment meted out to you here, comes as a great surprise to them, and a consolation.

With the partition in India, there have been some changes and some Mohamedans who are Indians, may wish to become Pakistani citizens, and may not wish to register as Indian Citizens. They are free to do so. But the fact that a particular person is a Muslim, does not exclude him from Indian Citizenship. On the contrary, if you were born in India, or one of your parents, or grand-parents were born in India, you can still claim Indian Citizenship, whether Muslim or Hindu. I want to make this perfectly clear, so that there may be no misunderstanding, that because a person is a Muslim, this is any obstacle to his Indian Citizenship.

Some reference has already been made to our greater traditions and culture, by your Chairman. May I in passing quote an advice given by our Mahatma Gandhi, "You may leave a drop of honey in a glass of Milk."

I would also add that our Prime Minister in rendering his speech on Republic Day said that "Every Indian abroad in an Ambassador to his mother country," and people therefore judge you and your country, from what they see of you. A great responsibility therefore rests on you. If you do something disrespectful, it brings disrespect on the Nation; whereas, if you do something good and respectful, will redound to the greatness of our Nation.

It is not enough if you make contributions by building up trade, as you assuredly have much more to do. As citizens of India, you have to set a standard of living that will be creditable to your country and will earn the respect of all. You must make all the people here feel that the Indians remaining here, have brought benefit and nothing but benefit to the country of Mocambique."

NATIVES WILL DECIDE C. AFRICAN FUTURE, CONFERENCE SHOWED

THE course of future constitutional developments in Central Africa will be determined by Africans. This is the one factor which has emerged clearly from the otherwise rather confusing proceedings of the Central African Federation Conference which was held at Victoria Falls.

The European delegations from both the Rhodesia and Nyasaland have agreed in principle to the federation proposals, although Southern Rhodesia wants several important changes in the proposed constitution of the federal parliament.

The ultimate decision lies with the Africans, however, because no form of closer association would receive the sanction of the British Government unless it had the support of Africans in the two Northern Territories.

At the conference the Nyasaland Native representatives came with a mandate from their people to oppose federation in any form. Their uncompromising attitude was largely responsible for the rather halting progress.

They did, however participate fully in the discussions and much will depend on whether the report they make to their people brings about a modification of their attitude when the federation talks are resumed in London in June.

The Northern Rhodesian Africans have stated that they want a clarification of the policy

because they are prepared even to consider the federation proposals.

Before the next step towards closer association can be taken, therefore, it will be necessary to define again the policy in a manner acceptable to the Natives.

Britain has to be particularly careful in the treatment of the two Central African Protectorates at this stage because of the demand of Dr. Malan of the incorporation of the South African Protectorates in the Union.

And suggestion that the Africans were being forced unwillingly into federation with Southern Rhodesia would give Dr. Malan a trump card in his gamble for the incorporation of the Protectorates regardless of the wishes of the inhabitants.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

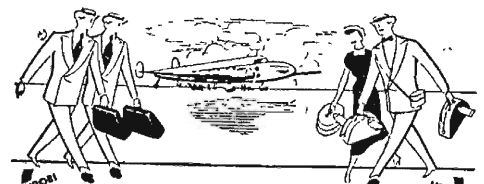
By— M. K. Gandhi

Price 10/-.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

GOING ON HOLIDAY?

Why not visit East Africa, land of equatorial sunshine but temperate climate. "Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 08.15 and follow the smooth coastal route north via Lourenco Marques and Mozambique. They offer you the CHEAPEST smoothest way of making the most of holiday hours in East Africa.

Special Holiday Fares (Return)
Livingstone Dar-es-Salaam *Mombasa*
 Durban : £50.14.0 £60.0.0 £68.0.0

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRICAN AIRWAYS
 Full details from I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

Map showing flight route: DURBAN, NAMPONA, DAR-ES-SALAAM, KAMPALA, ENTEBE, TANZANIA, MOMBASA, TANGA, MBEYA, LINDI, NACHINGWEA, KONGWA, MWANZA, IRINGA, MUSHI, ARUSHA, TAFARA, KILIMANJARO.

I WAS not confident of the result. How can a few drops of nectar sweeten a sea? But God put strength into my words. Somehow people understood the spirit. They realized that the events that were happening would bring a revolution in their life, which was beyond the capacity of Governments. They began to give free gifts of land, at times beyond my expectation. For instance, at one place 80 acres of land were needed for Harijans, and a single land-owner gave one hundred. A land-owner of Nalgunda, who had donated 50 acres already, later on gave 500 following a settlement of his family dispute. It was a fourth of his total share.

But this is a mere beginning and a gesture. The spirit must spread and catch all possessors of property. A gift of a few acres out of a thousand cannot solve the whole problem. Moreover, it is not a problem of one or two districts; it is not even the problem of India alone. It is a world problem, — a revolutionary programme. And when a revolution in the way of life is contemplated, it must take place in the mind. The mere material gift of a hundred acres out of ten thousands cannot be sufficient. As a friend and well-wisher of both the rich and the poor, I could feel happy only if I could make the rich look upon the poor as members of their own family. I desired them to consider how they would take the birth of one more son to them. Suppose an owner of 10,000 acres has four sons, and fifth is born later. Would he not have to make five shares of his property instead of four? I asked the landholders to regard me as an additional heir born to them, and give me my share for the benefit of the poor.

A Psychological Revolution

A psychological change like this cannot be brought about by war and violent revolution. It can be brought about only by the methods of Buddha, Christ, Ramana, and other great teachers.

Ultimately it has to be the dedication of one's all for the well-being of all. Those who have must look upon those who have not as a mother looks upon her hungry child. She feeds it before she feeds herself; she starves before she allows it to starve. Let those who possess the strength, skill and knowledge of producing wealth, or the power of holding it, dedicate them to the service of the poor. I desire that the love necessary

SACRIFICIAL OFFERING OF LAND

SUCCESS OF THE MISSION

(Shri Vinoba's speech at Warangal : Continued from the last issue)

for doing this is generated in the heart of every one.

I had an interview with some of the Communists in the jail at Warangal. One of the questions which they put to me was to the following effect: "Do you want to resettle the rich in their old homes? Do you think that their hearts have changed? They simply deceive you." I did not discuss these questions there because I had gone there only to study their minds. But here is my faith. If God dwells in the hearts of all beings, and controls every movement of theirs, even their breathing, and if He is the source of all inspiration, a change of heart is always possible. The Lord of the Ages is eternally present, and if He desires a change, that change has to be. When a man falls into a stream, it is not only his own capacity of swimming, but also the force of the current that helps him, and it does so whether he likes it or not. Similarly, when the current of the age goes this way, it will help him in changing his heart. In our present world, burning with discord and quarrels, if God desires to sprinkle a few drops of love through me I shall gladly be His instrument. I took lands even from the poor. At one place a person owning only one acre of land donated a *guntha* (1/40th of an acre). I was asked what I would do with such small pieces of land. I said, I would ask the owner to till that *guntha* as a trustee, and utilize the produce for the benefit of the poor. That a man who owns only one acre is prompted to part with a *guntha* out of it is certainly a revolution. It is an ideological revolution, and where there is an ideological revolution, life marches towards progress. Our country has produced men who have renounced large kingdoms as if they were worthless straw.

Thought-force has no limitations. The light of a new idea often brings about a radical change in a man's life. We have seen great men, the power of whose thoughts has transformed the lives of others. It was with this idea of igniting the spark of thought in others that I accepted even small donations. And when Vaman-like I accepted land from the rich, God blessed and assured them that they need no longer run away to the cities to save their lives. It meant that by accepting lands from them, I generated a healthy

thought in their minds. There are good and evil thoughts in their minds of every one. And when a good thought enters the mind, it starts a struggle with evil thoughts. Ultimately, the good thought wins. It might take time, but there is no reason to think that the donors are hypocrites. I grant that these donors must have committed many acts of injustice, in coming by the thousands of acres of land. How is it possible for an individual to acquire so much land justly? But in the hearts of even these people, there will now start a struggle and they will begin to think of the injustices they have committed. God will grant them wisdom and they will give up doing wrong. This is how a change of heart takes place in man.

The time has come when we should enlarge our hearts and part with our belongings to others. Giving is a divine weapon—*daiji sampatti*. Base weapons, i.e. *asuri sampatti*, cannot stand before it. They melt away before it, because they are made of selfishness, and not of universality or equality, like a divine weapon.

When a gift is given, we may hope that it will generate purity of mind, motherly love, feelings of brotherhood and friendliness and love for the poor. When a person begins to feel concerned for another, a feeling of equality manifests itself, and feelings of hatred and enmity are unable to survive. Enmity has no absolute existence. Like light, virtue is power, a positive substance. Sin is like darkness, without any power of its own. It is negative—absence of substance. Carry light to age-long darkness and the latter will disappear in no time. Similarly when virtue makes its appearance, hatred and enmity cannot exist in its presence. This *Bhudana-yajna* (land-gifts mission) is an application of non-violence, an experiment in transformation of life itself. I am only an instrument in the hands of Him, who is the Lord of all Ages, like even those who give and those who will receive the gifts. It is a phenomenon inspired by God. For how otherwise can people, who fight even for a foot of land, be inspired to give away hundreds of acres of land freely? My appeal to all and everywhere is to take this as a thing which God desires them to do, and bequeath their lands to the landless liberally and lovingly.

Non-Violence And Science

Let me repeat in this connection what I said once before. Non violence is not opposed to science; it wants fully to avail itself of it. It can transform this earth into heaven. It can do so only in combination with non violence. If science and violence are joined together, the world will be shattered to pieces.

There was a time when issues were decided by war in the form of duels. Jarasandha and Bhima had a duel. Jarasandha was killed and the Pandavas got his kingdom. The people were saved from destruction. There was violence in that but the destruction was small. If duels could settle issues today, I would reconcile myself to that procedure. If a Stalin and a Hitler wrestled and decided for Communism and Capitalism, I would accept the proposal and would not condemn the world, which wants to witness the duel, because the world has nothing to lose in it. But the age of duels is gone. War began with duels; but the system did not work; so thousands began to fight against thousands; and when even that did not prove enough, *lakhs* gathered on either side, and each party vied with the other in increasing its number of combatants. And we have reached the time when not *lakhs* but *crores* participate in war. The choice now is either to prepare for total war, or abandon violence altogether, and accept non-violence. That alone is the problem, man is faced with today. To my Communist friends I would say, you are committing a murder here and a murder there, with some arson and looting; you come out at night and hide yourselves in the hills during the day; of what avail is all this? If at all you want to fight, you must prepare for a world war. A wait it. But so long as you do not make preparations of a big war, wherein *crores* of lives will have to be destroyed, give up these tactics of petty strifes, and avail yourselves of the right of voting, which you have got. Prepare the people for your ideology. A total world war or pure universal love is the choice with which science has confronted us today.

To the land holders I say, if you will accept the path of love and non violence, you will have to abandon the attachment to land. Otherwise the age of violence which is approaching will destroy not only the land but also those who are occupying it. Let us therefore realize that the problem has been presented to us by God Himself, and let us therefore give and give incessantly.

This is the basic conception underlying the Land-Gifts Mission.

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

'HINDU' ON APARTHEID

ONE of India's leading dailies the *Hindu* refers to Mr. Manilal Gaudhi's bid to defy segregation laws in South Africa and says, "Unfortunately the Malan Government have elevated the policy of Apartheid or segregation into the chief pillar of the State and are determined to enforce it to a much greater extent than previous governments . . . The coloured races pay some taxes as Europeans but they are denied vote and municipal franchise . . . However their trade and their work still brings them into contact with Europeans at many points. In fact South Africa cannot dispense with labour of Indians and Africans and attempts to isolate them can only result in retarding the economic progress of the country. The government may feel that protests by Indians can be ignored or suppressed but Africans are now following the Indian lead and they contribute a bulk of population and labour force . . . Mr. Manilal Gandhi's one-man assault on Apartheid laws will thus help to arouse world opinion against reactionary Malan regime."

Mr. Churchill's Statements Repudiated

Three of Mahatma Gandhi's doctors and his Secretary Shri Pyarelal who were by his side at the Aga Khan Palace in 1943 when he went on 21 days fast repudiated on September 25, Mr. Churchill's observations that Gandhi took glucose during the fast. They have also denied Mr. Churchill's another statement that Gandhi abandoned the fast when he was convinced of the obduracy of the British Government. Mr. Churchill has made these statements in the fourth volume of his *Memoirs of World War II*.

Dr. B. C. Roy who was Gandhi's principal medical attendant, Dr. Sushila Nayyar and Shri Pyarelal in a joint statement said, "We can say from first-hand knowledge that at no stage during the fast did Gandhi take glucose nor is it a fact that he abandoned the fast. Gandhi had taken a solemn promise from Dr. Roy and Dr. Sushila Nayyar that even if he became unconscious glucose would not be administered to him in any form under any circumstances during the period of the fast. On 12th day of the

fast his condition became critical and Government doctors, Gen. Candy and Col. Bhandari, wanted to give him intravenous glucose. We opposed the idea knowing how strongly Gandhi would feel against such procedure. Gen. Candy said that Gandhi could not be allowed to die which he must unless glucose was given to him. On the other hand we felt that if glucose was forced on him against his expressed wishes mental shock might kill him. Mr. Churchill's second statement that when he (Gandhi) was "convinced of our obduracy he abandoned the fast" is also contrary to facts. Gandhi never abandoned the fast. It was continued in terms of his original resolution which he had conveyed to the Government of India and was terminated at the end of 27 days as planned from the very beginning." A copy of the above statement has been sent to Mr. Churchill in which the signatures have expressed the hope that in the interest of truth he would issue a correction of the statements referred to in the book and incorporate it in future editions. Major General R. H. Candy, the British doctor who attended on Mahatma Gandhi during his prison fast has also repudiated Mr. Churchill's statements.

Indian Editors' Protest To Pakistan

The President of the All India Newspaper Editors' conference Shri Deshbandhu Gupta has protested against East Pakistan Government's action in banning the sale and distribution in East Pakistan of three West Bengal daily newspapers—'Hindustan Standard,' 'Aamda Bazar Patrika' and 'Jugantar' in a telegram sent on September 23 to the President of the Pakistan Newspaper Editors' Conference. Pir Ali Mohd Rashidi, Shri Gupta says, "It is extremely regretted that such drastic action has been taken without prior reference to Indo-Pakistan joint press committees and is against the assurances given to the committees by the two governments. It is an affront to Pakistan press which jointly with Indian press evolved a machinery to deal with breaches of the code. In a statement to the press Shri Gupta said that East Pakistan Government's action had come as a "rude

shock to those of us who have been in the present difficult situation created mainly by Pakistan press and Pakistan leaders.

India's First Woman Glider

Mrs. Roshan Dara Dastoor, a Poona School Teacher, attained an altitude of 27,000 feet and remained in the air for 21 minutes to qualify for the "C" (soaring) certificate on the Fursugi glider aerodrome. She is the first Indian woman to achieve this feat. Mr. Raj Bahadur, Deputy Minister for Communications, Government of India, who paid a visit to the Glider Aerodrome presented the "C" certificate to Mrs. Dastoor.

Shri Nehru In Ludhiana

Prime Minister Shri Nehru said in Ludhiana (Punjab) on September 30, "India must destroy all caste barriers and fight communalism and provincialism". According to PTI addressing over 100,000 people Shri Nehru said that India had most cordial relations with countries in Asia as also outside. Some countries had predominant Muslim population but nowhere was the talk of founding states on religious basis discussed. If India started imitating Pakistan in this respect she would fall in the eyes of the world. Pakistan leaders said they must have Kashmir because Muslims lived there in majority. But it was strange that these very leaders supported the Hindu Maharaja of Kashmir when Kashmiris were fighting for freedom against tyranny. Suddenly they had become solicitous about the welfare of Muslims who they alleged were suffering hardships under Sheikh Abdul ah. The fact was Shri Nehru added, that Kashmir had made more strides than other states in India. The land reform policy of Kashmir raised new hopes in people. The land reform policy of Kashmir raised new hopes in people. Today Kashmiris were working enthusiastically for building up their country. Shri Nehru said, "This is the biggest factor troubling the leaders of Pakistan. They know that Kashmir is becoming consolidated and progressing and to this extent slipping out of their hands. They are relying on the support of foreign powers to have Kashmir but they know they cannot realise their dreams. That is why they raised alarm about war and made preparations for it." But India's strong action in securing her borders removed the positions of

attack." It was clear, however, that Kashmiris alone would decide their future now as it was neither for India nor for Pakistan to do it for them. Kashmiris were opposed to the two-nation theory. They had already decided where their interests lay. It was definitely and solidly in the policy of secularism.

Gandhi Jayanti In India

India celebrated 82nd birthday of Mahatma Gandhi on October 2. In the capital people began gathering at Gandhi's Samadhi at Rajghat on the banks of the Yamuna from early hours of the morning. A programme of prayers and spinning which began at the Samadhi last Tuesday ended on October 2. The Gandhi Fair inaugurated by India Government's Minister Shri Rajgopalachari in Delhi attracted a large number of people every day. The highlight of the fair organised by the Delhi Municipality was an exhibition on social education. There was also an exhibition of paintings and photographs of Mahatma Gandhi's life depicting incidents from his childhood to his assassination. In Lucknow the celebrations included spinning, playing of records of Gandhi's prayer meetings and unveiling of portraits of Gandhi in Government offices.

To mark the birth anniversary of Mahatma Gandhi the Government of India's Posts and Telegraph Department introduced from October 2 four beautiful picture postcards in Hindi depicting different aspects of Gandhi's life.

Prayers For Frontier Gandhi's Health

Pakhtoons of Calcutta at a meeting called upon the Pakhtoons in the country and all others having sympathy with the Pakhtoon movement to hold special prayers for the "long life and good health" of the Frontier Gandhi and his followers in Pakistan jails. The Pakhtoons also decided to change the name of their organization from Pakhtoon Jirga-i-Rind to Pakhtoon Khudai Khidmatgar Jirga-i-Hind. The meeting offered its thanks to the Afghan Government for the latter's determination to assist the Pakhtoons in their move to establish a Pakhtoon State—the birth-right of 84 lakhs of Pakhtoons.

Afridi Leaders' Confession

Three Afridi leaders, who led tribal hordes in the Kashmir invasion, have stated the tribesmen would not join future 'jihad' against Kashmir. In a signed statement given to Mr. D. V. Talmankar, London correspondent of the *Kesari*, on September 4 at Kabul, these three leaders—Malik Wali Khan, Malik Said Ahmed and Malik Jelal Khan—gave a first-hand account of the circumstances in which they took part in the invasion of Kashmir in October 1947. Declaring that they were making this statement to "clear our own position and that of the Pukhtoons (Pathans) who took part in the Kashmir invasion," they stated: "At the outset, we think it necessary to state that we are leaders of the Afridi Pukhtoons, and took part in the Kashmir invasion of October 1947 with an army of 100,000 men. This should convince everybody that whatever we say in this statement is said with the full realization of our responsibility to our own people. "We were shocked to read the speech, in the Security Council, of Mr. Zafrullah Khan,

Foreign Minister of Pakistan, that the Kashmir invasion was the result of the tribal Pukhtoons' lust for loot and rape. It is a lie. We did not go to Kashmir of our own accord. "As a matter of fact, soon after the emergence of Pakistan as an independent State, responsible leaders of Pakistan, including Mr. Liaquat Ali Khan, came to Rawalpindi and appealed to us for help. They said: 'Pakistan is an Islamic State and that it is the duty of the Pukhtoons to help her to liberate our Muslim brethren in Kashmir.' "The appeal was in the name of *jihad*—holy war. We were assured by Mr. Liaquat Ali Khan and other Pakistan leaders that they would respect the independence of our tribal Pukhtoon territory and would not pursue the British policy of penetration in our country. 'You are an independent people and free to lead your own way of life,' were the words of Mr. Liaquat Ali Khan to the *firgah* held in Rawalpindi. Our people, simple in their faith, responded to this religious call and went to Kashmir. "We had not enough

rifles and ammunition. The Pakistan Government supplied us with the necessary material—rifles, cartridges, machine-guns, hand-grenades, etc.—gave us their military lorries and ample supplies of petrol."

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists
Price 8 - including postage.
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort
FOR SENSITIVE SKINS

અકવાદીક પચાંગ						
વાર	ખાસ્તી	હોદ્દ	સુસવમાન	પાસ્તી	સુરોદય	સુપાસ્ત
	૧૬૫૧	૨૦૦૭	૧૩૭૦	૧૩૨૦	ક.મી.	ક. મી.
	આકટોબર	આસી	-૭૧	શેઠે.	કદમી	
શુક	૧૨	૧૨	૧૦	૧૦	૫-૨૨	૬-૦૪
શની	૧૩	૧૩	૧૧	૧૧	૫-૨૧	૬-૦૫
રવી	૧૪	૧૪	૧૨	૧૨	૫-૨૦	૬-૦૬
સોમ	૧૫	૧૫	૧૩	૧૩	૫-૧૯	૬-૦૭
મંગળ	૧૬	૧૬	૧૪	૧૪	૫-૧૮	૬-૦૮
બુધ	૧૭	૧૭	૧૫	૧૫	૫-૧૭	૬-૦૯
ગુરુ	૧૮	૧૮	૧૬	૧૬	૫-૧૬	૬-૧૦

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnoanalysis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

EVERY new-born baby has a rightful inheritance. That inheritance is the privilege of sucking at its mother's breast. And this act of sucking at the same time confers a great benefit on the mother. For it is one of Nature's great and unavoidable laws that whoever does good to another cannot help doing good to himself or herself. So when a woman gives her breast to the new-born babe of her womb, the very act of suckling exerts tremendous reflexes that cause her womb to contract and shrink and quickly return to normal size. But if a woman does not carry out this great duty, make the most of this great privilege, she injures herself. Instead of undoing the natural shrinking action the womb remains sub-involved or imperfectly contracted, with subsequent harm to her general health in later years.

How many modern mothers shirk the responsibility of breast-feeding and resort to the bottle instead? By giving artificial food to their babies they cheat their little ones. But they also cheat themselves.

Of course, it is essential that the mother's milk should be healthy and health-giving. If she has followed common-sense rules of health during her pregnancy and is not constitutionally unsound, her milk should be good, wholesome and plentiful. Unfortunately, too often this is not the case. Nonetheless, much can be done to ensure an adequate supply of satisfactory mother's milk which should easily be much better than any substitute that can be bought in bottle or package.

The mother should take the greatest care to eat sufficient good, plain wholesome, nourishing fresh food. And she must also avoid eating anything that is not wholesome. Sweets, cakes, biscuits, starchy foods, refined foods, condiments, stimulants and the like should be avoided at all costs. She should also watch carefully for anything that upsets the baby. Remember that her milk can only be made out of the food and other stuff that the mother eats and drinks. If her diet is wholesome and adequate, all Nature will be working with her to help her to make good milk for her baby.

But if she does foolish things, or fails to do sensible things, her milk must suffer—and then her baby too must suffer.

The most successful nursing mothers have taken those little extra pains and care that pay rich dividends in health for themselves and their children. During pregnancy they gave up meat and ate fruit in abundance. They lived as far as possible on natural foods, fruits, vegetables and nuts. Many have found it best to eat only one kind of fruit at a time, say for breakfast, lunch and supper were composed mostly of salads made from finely grated raw vegetables such as fresh raw carrots, turnips, lettuce, spinach, celery, parsnips, chicory leaves and so forth. Over the salad was sprinkled finely chopped or grated nuts. And a salad-dressing made of lemon-juice, honey and olive-oil gave additional flavours as well as valuable ingredients. By mixing various dried and fresh fruits such as raisins, dates, bananas, avocado pear, pineapple, grated apple, guava, pawpaw and so on, all kinds of delicious and interesting dishes are possible. Women who have tried this have found themselves in far better health than usual and with plenty of rich healthy milk for their babies. The way the babies grew, bonny and healthy, gave joy to all concerned.

If some women can manage to do this with such great success, Why can't others? It is just a matter of getting over the force of habit and of silly customs.

As regards feeding, the baby should have the breast about every 2½ hours during the day and every 4 hours during the night for the first two months. Every effort should be made however, to get the baby to have the breast as little as possible during the night, both for his own sake and for the comfort and convenience of the mother and others. It often helps if only a drink of boiled water is given during the night. The baby may just be thirsty and quite satisfied with water only. People forget that babies get thirsty and milk is more of a food than a drink.

Gradually the time between feeds should be increased until

by the third month the child should be having the breast every 4 hours during the day and every 6 hours or not at all during the night.

Now here is an important point. Feed only one breast at a time. There is a very good reason for this.

It is a peculiar fact that breasts yield most when milked every 8 hours. This has been found true in the case of cows and of human beings. Milking at 6 hour or 12 hour intervals does not give as much milk as 8 hour intervals. The wise mother will, therefore, make use of this law of Nature by giving only one breast at a feed every 4 hours. In this way the child gets fed every 4 hours, and each breast is milked every 8 hours. By following this routine, the wise mother ensures the maximum food for her baby, of the best quality, and at the same time keeps her breasts healthier and in better condition.

It is useful to know that a cup of good cocoa made with good cow's milk once a day often helps much to improve the quality and quantity of the mother's milk. Under no circumstances should any mother resort to the vicious old practice of taking stout or beer to make milk. This is very foolish and dangerous. Avoid all alcoholic drinks at all times!

The nursing mother should take care not to let her breasts be exposed to cold. She should also guard them against injury. They are delicate organs doing a big job and need to be looked after properly. Wash the breasts off carefully every day and dry off well. It is an advantage to dress them with a little lanoline ointment (procureable from the chemist) to help to keep the skin of the nipples soft and healthy.

The bowels must, of course, be kept open without fail. This should not be difficult with proper diet, including the use of molasses, exercise and regular habits such as going to the lavatory at the same time each day without fail in order to ensure a good motion. Beware of taking laxatives. They may, and almost always will, work on the baby too and can do grievous harm. In

fact, the taking of any medicine can be dangerous for the baby.

During the suckling period many women get very depressed at times. A walk in the fresh air is very helpful for overcoming such fits of depression. So, too, is some useful and interesting work that will keep the mind engaged. People doing useful work are too busy to be depressed. And, in any case, the mother should try to remember that she has received a great blessing from the Giver of Life. Why should she allow herself then to be sad?

It is also very necessary to avoid getting over-excited, angry or worried about anything. Many and many a mother poisons her innocent baby by losing control of herself or by allowing hateful thoughts to get the upper hand. Hate poisons the system! The wise mother will do her best to cultivate a spirit of calm cheerfulness. And why not? She has been given a great gift from God, and she has a great job ahead of her, the job of raising a new soul on this earth until the little one shall be big enough to manage for itself.

Another thing to avoid is over-strain. On the other hand, sufficient good exercise is absolutely essential to maintain good health. And many Indian women do not take enough exercise by a long way. This is a big mistake for which they pay in later years, and for which their children also pay. For it cannot be repeated too often that a healthy mother is the best guarantee of a healthy child and future citizen of the world. And health is usually in the power of the mother to attain if she but has the common-sense and the will to do what is right.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા મોખીલાલ દસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થાપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૪૨

શુક્રવાર તા. ૧૨ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૧.

કુલક નકલ પેની.૬

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર ઓક્ટોબર, તા. ૧૨ ૧૯૫૧.

સફળ અવહેવારપણું

[મહાત્મા મોખીલાલની જન્મતી તા. ૨૭ અક્ટોબરના બધે ઉજવાય. દેશ માં પણ ઉજવાઈ તેમજ પરદેશોમાં. નીચલા ભેખ બધાને લાગું પડે છે. આ દેશમાં પણ ગાંધીજીના આ-દેશોથી આપણે બધાને જેટલા વીચુખ બીજી એ પ્રવેકે પોતાને જ પુષ્કવતું છે. આમાં એ પ્રશ્ન નાજ હોય કે હોઈ જ ન્યાં હજ એ ટોચે પકોચ્યુ નથી ત્યાં અમે કોયે? આપણે આપણે જ વીચાર કરીએ. મહારાજાના પુત્રોમાંથી શ્રી. ક્રીશ્ણલાલ મહારાજાનો લેખ અમે અને આપીએ છીએ.—અ. ધ.ઓ.]

“વાત તેા સાચી છે કે ગાંધીજીને જન્મદિન બીજી અક્ટોબર લગભગ આખા જગત માં ઉજવવામાં આવે છે. સંભવ છે કે રાજકાંટ પર ધણી શોભાભરી રીતે ઉજવવામાં આવશે. મોટા મોટા રાજકીય નેતાઓનાં વ્યાખ્યાનો થશે, જેમાં બધા પક્ષોના પ્રતિનિધીઓ અને વિદેશના એલચીઓ પણ ગાંધીજીને શ્રદાંજલિ આપશે. ત્યાં સાચુ દાયિક કાંટણનો કાર્યક્રમ ગોઠવાય એમ પણ બને. બધા લોકો કહેશે કે ગાંધીજી આપણા સારૂં પિતા હતા અને તેમને કારણે આપણને સ્વતંત્રતા મળી છે. પરંતુ ન્યારે હું વીચારું છું અને દેશની લગભગ જેમના હાથમાં છે, અને જેઓ એ પ્રાપ્ત કરવા ચાહે છે તેઓ એમના આ રેડીયા અને ખાદીના કાર્યક્રમમાં શું વલણ ધરાવે છે તે જોઈ છું ત્યારે આ જ્યંતી ઉજવવાનો આખો કાર્યક્રમ ‘હમદેલ માંડિ પોલવના જેવો જણાય છે. સરકારના મંત્રીઓ, અચે જન પંચવાળા અને લગભગ બધા રાજકીય પક્ષો એ રેડીયા અને ખાદીને અવ્યવહાર્ય વસ્તુ ગણીને કાઢી નાખી

જણાય છે. આયોજનપંચની ચોજનામાં બેશક ખાદીનું નામ છે, પણ તે નામ લેવા પુરતું જ છે. તેમાં નિબંધનો અભાવ છે. પણ ગાંધીજીને એવું સુગ્રંથ કે તેમણે પોતાના જન્મદિનને ગાંધી જ્યંતી કે અહીંસાજ્યંતી કે એવું કેઈ બીજું નામ ન આપતાં રેડીયાજ્યંતીનું નામ આપવું જ પસંદ કયું અને રેડીયાને સંદેશ જ પોતાના જીવનનો ચિર સંદેશ ફક્ત હીંદુસ્તાનને માટે નહીં, પણ આખા જગતને માટે આપ્યો. તેમાં તેમણે અહીંસક સમાજ રચનાની અને યુદ્ધને અંત લાવવાની ચાવી જોઈ. પરંતુ આપણા મોટા મોટા વિદ્વાનો અને વ્યવહારકુશળ નેતાઓ માને છે કે ગાંધીજીની આ વાત અવહેવાર છે, તે થઈ શકે એવી નથી. ગાંધીજીનું અવહેવારપણું તે જીવનભર અતાવવામાં આવતું રહ્યું છે. ડોણ માનતું હતું કે શસ્ત્રધારણ કયાં વીના અને લોહીની નદીઓ વહેવડાવ્યા વિના અંગ્રેજ લૌચી મોટી સલતનતની સામે લડી શકાય અને દેશની સ્વતંત્રતા મેળવી શકાય? કેને શ્રદા હતી કે ફક્ત જેલ ભરવાના કાર્યક્રમથી જનરલ સ્મટસ જેવા મોટા સેનાપતિને દક્ષિણ આફ્રીકાના પ્રશોમાં સમાધાનને માર્ગ લેવાને ફરજ પાડી શકાય? પણ તે કામ તેઓ કરીને અહીં આવ્યા અને ન્યારે એ જ વીચારો અહીં કહેવા લાગ્યા ત્યારે તે જમાનાના આપણા શાણા નેતાઓએ જાહેર કરી લીધું કે, નાનાશા દક્ષિણ આફ્રીકામાં ભલે ગાંધીજીને યશ મળ્યો હોય, પણ તે માર્ગ હીંદુસ્તાનમાં ચાલી નહીં શકે. અને ન્યારે તેમણે

અંધારણના મેલરૂટના હુકમને ભંગ કર્યો ત્યારે બધા ચોંકી ગયા અને કહેવા લાગ્યા. આ કેવો અવહેવાર માણસ છે!

આ રીતે હંમેશા શાણા લોકો ગાંધીજીને અવહેવાર માનતા આવ્યા છે. હીંદુ સુસલમાનની વચ્ચે એકતા પેદા કરી શકાય છે, એ પર ન હીંદુઓએ વિશ્વાસ કર્યો, ન સુસલમાને. એ એકતા સિદ્ધ કરી તેઓ હીંદુસ્તાનને અખંડ રાખવા ઈચ્છતા હતા. પરંતુ વહેવાર રાજનીતીસે તેના ભાગલા કરવામાં અધિક વહેવારપણું સમજ્યા. ગાંધીજી એ સ્વતંત્રતાનો એ સંકલ્પ પોતા ના મનમાં દઢ કર્યો હતો, તે પોતે જીવતાં જ સિદ્ધ કરીને બતાવ્યો એ જોવા છતાં આપણે એમ માન્યું કે તે વહેવાર માણસ નથી. એવી જ વાત તેમના અસ્પૃશ્યતા નિવારણના આગ્રહના વિષયમાં અને ‘હીંદુ ઠોડો’ના આંદોલનની બાબતમાં બતાવવામાં આવતી હતી. અને એજ એમની ખાદી અને શ્રામ ઉદ્યોગોની વાતના સંબંધમાં કહેવામાં આવે છે. અને કરોડો રૂપિયા અર્ચાને મોટી મોટી ચોજનાઓ બનાવવામાં આવે છે. પરંતુ સાર એ બતાવવામાં આવે છે કે, હીંદુસ્તાનને ન તે બનાજની બાબતમાં સ્વાવલંબી બનાવી શકાય અને ન બધી વસ્તીને બેકારીમાંથી સુકત કરી શકાય. ન્યારે મારા જેવો એક અશકત માણસ દિનભર બીજું કરતાંયે વીસ વારથી વધારે કાપડ સહેલાઈથી કરી શકે છે, ત્યારે આ પછી મોટી મોટી મીલો જે સત્તર વાર કપડું પેદા કરતી, તે હવે અગિયાર બાર વાર પર આવી ગઈ છે અને મોટા ગર્વની સાથે કહે છે કે પોણા બાર વાર આ વળતે અમે બનાવી લીધું છે! છતાં આપણા વ્યવહાર, રાજનીતિપદ મંત્રીઓ કહે છે કે

રેડીયા અવહેવાર છે. જનરલ ચેકઆર્થર જેવાએ પણ કહ્યું છે કે યુદ્ધથી કોઈ પ્રશ્નો ઉકેલ આવતો નથી, અને જગત માં શાંતિનો માર્ગ કેવળ ગાંધીજીને રસ્તો જ છે. છતાંયે જગતના એક પણ સુત્સદી એ માર્ગ પર ચાલવા ઈચ્છતો નથી અને મોટા મોટા શક્તસરભમ પેદા કરીને અને ત્રીબલ વિશ્વયુદ્ધની તઈયારી કરતાં કરતાં યુદ્ધને આત્યંતિક નાશ કરવાનો માર્ગ વહેવાર છે, એમ બતાવે છે.

આપણે ગાંધીજીની જ્યંતી ઉજવીએ એ ઠીક છે, જરૂરી છે. એ શરતે કે આપણે આપણાં હૃદય અને ભુદ્ધિ દંડોળીએ અને વીચારીએ કે આપણે કયાં જઈ રહ્યા છીએ અને ગાંધી આપણને કયાં લઈ જવા ઈચ્છતા હતા અને જો એમના વીચારો અવહેવાર હતા તે આપણે કાંઈક સંચમની સાથે તેમની જ્યંતી ઉજવીએ અને યશ ગાઈએ. ભુદો ઠાંગ ન કરીએ. જેટલું આપણે સાચું માનીએ એટલી જ જ્યંતી ઉજવીએ.

નોંધ
શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનો વિજય શ્રી. મણીલાલ ગાંધી જેઓએ ૨૧ મી સપ્ટેમ્બરથી ૩૦ મહાનની રંગબેદની નીતી સામે સત્યાગ્રહ તરીકે મુખીરિપલ વાચનાક્ષય તથા ‘ફક્ત ગોરાઓ માટે’ ના બાકા પર ગેરો કાપદા ભંગ કર્યો હતો અને જેમને પકડવામાં નહોતા આજમાં તેમના ગુપ્ત રેડીયા મારફતે બાપુ પછી શ્રી. ક્રીશ્ણલાલ મહારાજા તેઓની ઉપર એક અંગત પત્રમાં લખે છે કે;

“તમારા સત્યાગ્રહ વિશે બાપુ સુશીલા પણ બેગર્મ છે તે પણ જાણ્યું. પકડ્યા નથી એ તે હું સમજું છું. તમે તેા કાપદામાંથી મુકતી મેળવી જ. તમને પકડે નહીં તે તમારા પુરનો કાપદો રદ મયો. કાપદો રદ કરવાનો માર્ગ તમે બધાને દેખાડ્યો એ સાપ નથી પણ દારી કે એમ તમે

બતાવ્યું. હવે બીજાં એને સાપ માન્યા કરતાં તમે શું કરશો?

તમને પકડે તો તમારો સત્યાગ્રહ થાય છે. ન પકડે તો તમારો વીન્ય છે. તમે તેનો પ્રચાર કરી શકો છો. તમને પકડતા નથી, માટે તમારે એ વ્યવહાર છોડી દેવા નહીં. થોરાએ ૭ વર્ષ સુધી ટેકસ ન આપ્યા. સર કારે માત્ર એકજ વાર તેને પકડ્યા, અને ૨૪ કલાક પછી છોડી મુક્યા. પછી કદી ટેકસ લેવા એની પાસે ગઇ નહીં. એવું તમારે થાય તો હેતુ મળતું. પછી તમે ગોરા, દેશી, અને કાળા, બહાની વચ્ચે સમાન ભાવે રહેો, બંધો, અને કામ કરો તમે રંગભેદથી છુટ્યા.

શ્રીયુક્ત વિનાયા બાવે

શ્રી. વિનોયા બાવે કે જેઓ માંધીજી ના સૌથી જુના સાથી છે તેઓએ છેલ્લા વર્ષથી વગર પૈસે જીવન વીતાવવાનો અપતરો કરવા માંડ્યો છે. અને સામ્યવાદીઓને તથા સમાજવાદીઓને કાંતી (ફિઝિક)થી સમાજના ધનવાનો ના ધન હુદી ન લેતા હૃદયવદ્દા કરી નવ મેળવવાની રીતો બતાવવા પગ પાળી મુસાફરી કરે છે. તેઓએ વાંધો હાથકાપાદ જીવવાની ગામડે ગામડે ફરી પગ પાળી મુસાફરી કરી સમાજના પ્રાર્થનાઓમાં પ્રવચનો કરી લોકોને

નીતીનાં પાઠ શીખ્યાં. ધણાઓ પાસેથી નબીનો લઇ ગરીબોને આપી. આવી હબરો એકર જમીન હાથકાપાદ માંધીઓને આપી. હવે તેઓ પાછા વધારે આગ્યા હતાં, વધો પાસે સેવા ગ્રામ કે ભ્યાં પૂ. અંધીજીનું ધામ છે અને તેની આજણ પોનાર છે કે ન્યા વિનોયાજી આગ્રમ રથાપી રથા છે. શ્રી. જ્ઞાણદેસાલજીએ તેઓને મેલાભ્યા હોવાથી અને તેઓ પૈસાને ઉપયોગ ન કરતા હોવાથી પગપાળા પોનારથી દીઠ્ઠી જવા નીકળ્યાં છે. સપ્ટેમ્બરની પહેલીથી તેઓ પ્રવાસ કરે છે અને ગામડે ગામડે યજ્ઞ અથ્વા હાંદ વિધી દીઠ્ઠી પહોંચશે. એક અઠવાડિયાનો તેમનો છેલ્લો હેવાલ મળ્યાવે છે કે તેમને ૨૦૦૦ એકર જમીન આ પ્રવાસ દર બીજાન મળ્યા હતી. માંધીજીના દિવ્ય રવાનો જે અધુરા રહ્યાં હતાં તે તેઓ પુરું કરી બતાવે છે. શ્રી. વિનોયાજી અલસરથી પીગાય છે અને ડાકટરની તેઓને સુચના છે કે આરામ લેવો. છતાં છ મહીના થયા પ્રવાસ કરે છે. તેમના પ્રવાસનો આગળો હેવાલ ઇંગ્લીશ 'હરીજન' અને યુજરાતી 'હરીજન બંધુ'માં આવે છે. તેમના આ મુદ્દર કાર્યને છપ્પરની મદદ રહેો એમ આપણે ઇચ્છીએ.

હું નથી માનતો કે ક્રીસ્તીઓ સાથે રથ્ય સંબંધાનું બાન એટલું યુગની એટલા હોય કે પરિસ્થિતિ સમજતા થયા પછી તેના નીવારણ નહીં તેઓ તુરત સક્રીય રીતે વર્તતા અર્થ થાય. હવે હવે વર્તમાન પરિસ્થિતિ તપાસીએ: લામતા વળગતા સવળા દેશીમાં તમારા મારા જેવા બ્યકિતમત ક્રીસ્તીઓ, ગમે તે મતના હોય, તેઓએ જે છપ્પરે, પોતાના અરિસમ પ્રેમભાવ વડે તેઓના સવળા પાપો ક્ષમા કરેલા છે, એ છપ્પરને વફાદાર રહેવાની પવિત્ર પ્રતિજ્ઞા કરેલી હોવા છતાં, કહેવાતા યજુ દેશીમાં પોતાના લાપો ક્રીસ્તી બંધુઓના ઘાતકોપણે બદલાયા પ્રમાણ માં સંહાર કરવાની યોજનામાં રાખ્ય તે પોતાનો ઉપયોગ કરવા દઇ રથા છે.

સવળા પંથોના મારા ક્રીસ્તી બંધુઓને અ: રાક્ષસી કૃત્યને હું ઘડીબર વીચાર કરવા કહું છું. કારણકે ઇજુ ક્રિસ્તોના અંચ હોય તેવા કોઇએ પચુ પોતાના ભત્તી બંધુનો નાચ કરવાની યોજનાઓ ઘડીએ એ અકચરીય આધ્યાત્મિક અધોમતીજી અથાય કે જે આધુનિક સચ્ચતાના કાર્યક્રમમાં રહેલી છે.

ધારો કે આપણી પોતાની જ નહીંના અર્ચવાળી મેઇન રીટીમાં અરસપરસ પુનામરકી યજ રહેલી હોવાના બખર આપણા જાણવામાં આવે તો શું આપણે તેને ક્ષમ્ય જણી સહન કરી લઇ શું? અને માનો કે પુનોની હજી માત્ર યોજનાઓજી ઘડાઇ રહેલી તો પચુ શું આપણે શાંત બેસી રહીશું? અને ધારો કે રાખ્ય આપણા પર ક્રૂપા કરીને તેવાં પુનોને કમ્પેસર દરાવે તો શું તેથી આપણી ધાર્મિક બાબાને સંતોષ યશે? શું તેની વીરક ઇજુધિસ્તના આદેશો આપણે પોકારી નહીં ઉઠીએ? આપણા ધર્મગુરોના વખતો વખત કહેતા આવેલા આપણે સાંભળીએ છીએ કે 'ચર્ચે' મે પાપો વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે. એ કંઈ તેનો બચાવ નથી, એ બચાવમાં બે પાપોના કરતાંય મોટું' પાપ રહેલું છે. બલકે બન્ને પાપોનો તમાં સમનન્ય રહેવો છે, ચર્ચના આતમાનું અધ: પતન રહેલું છે.

જળી સચુક બંધી પુનો મારે મોત ના જે સાધનો આપણે ઉપયોગ કરી રથા છીએ તેની પાછળનો હેતુ એવાં પુનો યતાં અટકાવવાનો જ છે, એવાં બચાવ આપણે આપણે તેની પાછળના એધોગતી કરનારા કુટ હેતુઓથી મુકત થઇ શકતા નથી. આ 'પરિસ્થિતિને આપણે એટલી સર્જણ બનાવી દઇ શકતા નથી.

યુનાઇટેડ રેટ્ટસ અને સોટનમ યુક ના નીવારણ અર્થેના આગમજીના પોકારો આપણે સાંભળી રથા છીએ. અને હાઈડ્રોજન બોમ્બની એવી બ્લીક

બતાવાઇ રહી છે કે કોઇ પચુ પક્ક પહેલ કરવાની દર્શિત કરી ચકતો નથી.

યર્થે તો અટકાવતું અટકાવશે; તે ગદ્યમાં ત્રીજું વિષયુક કાઠી નીકળવાનો પચુ સંભવ રહે. પરંતુ એ અર્ધકર દર્શિતઓને સ્વસ્થજીના બહાના હેજળ બચાવ કરી ચકાય તેમ નથી. તમારા મારા જેવા ક્રીસ્તીઓને માટે અર્ધત અગત્યની વસ્તુ યાદ રાખવાની એ છે કે કોઇનો મન લેવાના વીચાર કરવેો એજ એક ઘેર પાપ છે અને શંરમ બરેલી વસ્તુ છે.

યુક કદાપિ ન થાય તો પચુ લાપો ક્રીસ્તીઓએ એક બીજાને વિષે આવ્યા વીચારો કરવા તેમાં ક્રીસ્તી ધર્મનું અંડન રહેલું છે.

કારણકે છપ્પરી પેગામ શું એવા નથી કે અર્ધ પાપ હેદયામાં રહેલું પાપ છે કે ને પાપી કૃત્ય કરવા કરતાં પચુ ધલું જ વધારે હુલું છે?

આ રથા તેના શબ્દો: "ગ્રામીન કાળમાં તમે કહેવાયેલું સાંભળ્યું છે કે, કોઇનું પુન કરશે નહી, પરંતુ મારો મન આદિય છે કે જે કોઇ પોતાના બંધુ પ્રત્યે કોષ્ઠ કરે છે તે પાપનો બોગી બનશે....". પરંતુ આપણું પાપ તો એકલા કોઇનું જ નથી; આજણ માનવબંધુઓની કતલ કરવા ભૈજાનિક સાધનો પાછળ ચાર અખજ સીરોર ક્રોડ પાઉન્ડનો આપણે ખર્ચ કરવા સંકલ્પ કર્યો છે.

એટલે હું મારા સવળા ક્રીસ્તી બંધુઓ પછી તે પાપ હો કે આવ્યે બીજા હો કે જેને તે પંચના હો-તેમને કહણ હું કે શું તમે તમારા ચર્ચે અથવા તો તમારી સચ્ચતાના પાછળ રહેલી આધ્યાત્મિક અધોગતી થતા દેશો?

કે પછી જન્યુત યજેલા અસંખ્ય ક્રીસ્તીઓમાંથી કોષ્ઠક એવા પાકરો કે જેઓ આ અંધકારના બળોને દાખી દેનારી એક બળવાન પ્રકાર આપનારી મેના ઉભી કરશે?

જન્યુત યાઓ અને તમારા ધર્મના આદેશ શું છે એ યાદ કરો.

આવતા વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૦ના આવતા વર્ષના પંચાગ આવી ગયા છે.

કીર્મિત શી પ. ૩.

મળવાનું દેકાણું આ જોડાઈ INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix. NATAL

અધોગતીને પંચે જઈ રહેલી હુનીયા

(રેવરન્ડ એ. ડી. બેલ્ડનના અંગ્રેજી લેખપરથી)

અતિમ યુક તરફ વળી રહેલી પાંત વૃત્તિને અટકાવવાના સવળા પ્રમતો બંધુજી યજ રહેલા આપણે જોઇ રથા છીએ.

બીજા યુદ સામગ્રીએ બેળા કરી રથા છે એટલે આપણે પચુ કરવી જ નેઈએ, આપણે ક્રીએ છીએ એટલે બીજાઓએ કરવી જ નેઈએ. આ ગેરી કુંડાળામાં પડી જઇ લાગતી વળગતી સળળી સરકારો વિનાશને પંચે જઈ રહી છે. અરસ પરસ આરોપો મુકવાનો અને શાંતીને માટે અરસપરસ યજ રહેલા આગ્રહો તરફ અપુર્વ દુગ્ધકાર વૃત્તિ બતાવનારો જે સતત પ્રચાર જગતના બચવહારમાં ચાલી રથો છે તે પતનની ટોચે પહોંચી ગયો છે.

આ પરિસ્થિતિમાંથી આ દેશની સર કારોને પાછી વાળી ચકવાની કંઈ પચુ આશા હોય તો તે એજ વસ્તુમાં રહેલી છે કે સશસ્ત્ર થવા પાછળ યનારી બેસુમાર નાંજીની બરબાદી અને તેમાં રહેલા યુદમાં ચોક્કસ નેપજનો સામે પ્રજાજનોને મોટો બળબાળાટ કરી મુકે અને સખત વીરિય બચ્કત કરે.

મારા અભિપ્રાય મુજબ આ દેશમાં એકજ એવી સંરથા છે કે જે આ

બાબતમાં પ્રજાને જરૂરી રોય ઉરકેરી રાકે અને તેની સામે અંડને માટે દોર વણી આપી ચકે. તે ક્રીસ્તી ધર્મીઓ નું ચર્ચ છે.

વર્તમાન કોઠકટીનું અતિ તિરસ્કાર બરેલું સ્વરૂપ એ છે કે ધર્મગુરુઓ અને આપણા ધાર્મિક અખબારો (ચોક્ક માનબરેલા અંપવાદો સિવાય) સચ્ચતાના કાર્યક્રમને બેપરવાઇથી સંમત થઈ રથા છે. ધાર્મિક સંરથા એ તરફથી જગતની શાંતી મારેની જાહેર ઉકિતઓ અપવાદ નહી લઇ ચકાય તેવી યજ રહી છે અને સરકારો તેને વધારે સારી નીતી ગ્રહણ કરવા ની કિનવણી કરનારી હોય છે. છતાં ચર્ચોએ જોઇએ તેટલા પ્રમાણમાં એ બાબતમાં કંઈ સ્વતંત્ર પગલું લેવાની વૃત્તિ બતાવેલી નથી. આપણા દેશના ધર્મગુરુઓની પરંપરાથી ચાલતી આ-લેલી વલણ લરકરમાં લોકોએ સેવા આપવાના અને યુદની જરૂરી તબયારી બો કરવાના પક્ષમાં રહેલી છે. એ વલણને જડપથી દેરવી શકાય તેમ નથી. નેતાઓ બ્યારે નિદામાં પડી ગયા હોય ત્યારે પ્રજાજનોએ જન્યુત યજુ નેપજને. પહેલ કરવાનું શીથીલ પડી મળું હોય ત્યારે કોષ્ઠએ પચુ પહેલ કરતાં યજ જરૂર જોઇએ.

ન્યુઝીલેન્ડનો શ્રી. ગાંધીને ટેકા

ન્યુઝીલેન્ડની એક મેન શ્રી. મણી હાલ આંધ્રીને એક અંગત પત્ર લખતાં લખે છે કે :

તમારી માનનીય રીતી દાલ કેવી દેશી એનો ખ્યાલ હું કરી શકું છું. અને તેને કેવી ભાનનાથી પ્રેરણાને બે કાવદાનો બંગ કર્યો એ પણ સમજ શકું છું. કાવદો કેવો અને બંગ કેવો? બંધારે ને બંધારે વાચનાલય અને બંધારે બાકાકાઓનો ઉપયોગ કર્યો હોય. પણ સ્વતંત્રતા બળવવા માટે સ્વતંત્ર પદને બેળવ્યું. યુંગા યુંગા બધું સંભર કરવું એ આખાં દેશ છે. સંભરે પહેલાં ખિસ્તીઓને ધથુનો બંધારે માં પ્રચાર કરવાની ના પાડવામાં આવી હતી, ત્યારે તેઓએ કહ્યું હતું કે, 'મનુષ્યના રચેલા કાવદાઓ કરતાં અમે ધથરના ધથેલા કાવદાઓને માની લેવા' ત્યારથી તે આજ સુધી એવા વિચારના થોડા ધણા માનવે હોયેલા પેદા થયા છે. ૧૯૪૧ માં ન્યુઝીલેન્ડમાં અમારી-ખીસ્તી શાંતીવાદીઓની એજ દશા હતી. ત્યારની સરકારે પોલીસો દારા અમારી બંધારે તથા ખાનગી સભાઓ અને સરકારને વિષેની નાખ્યા હતાં. અમે સરકારને કહ્યું હતું કે, ખાનગી સભાઓપરથી પ્રતીબંધો ઉઠાવવામાં નહીં આવે તો અમે બંધારેમાં પ્રચાર કરશું. સરકાર સાથે સમાધાન કરવા અમે અરકતીમાંની નીવડ્યા હારે અમે એમજ કહ્યું. દર અંદાશીએ અમારામાંથી એક બંધારેમાં બાપજી કરી નેસવાસ સ્વીકારતો હતો. એ વખતમાં અમે અઢાર બજી નેસવામાં ગયા હતાં. અમારામાંથી કોઇને એક વર્ષની અને કોઇને તેનાથી થોડીક ઓછી એમ સજાઓ થઇ હતી. યુદ્ધ પછી વેર્સાઇલમાં ગે' પાછું બંધારે સમાઓમાં મેલવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે પણ ત્યાંની સીટી કાઉન્સિલે એ શહેર માં કોઇ પણ બાગમાં સભાઓ ભરવાની પરવાનગી ન આપી. મારે પરવાનગી વગર મીટિંગો ભરવી પડી. મેં તીસ આઠવાડીયા સુધી આ કમ શરૂ રાખ્યો. ત્યાર બાદ મારી ઉપર ટેકા મંડાયો. નાપચત્યોએ મારા પક્ષમાં ન્યાય તોલ્યા આથી સીટી કાઉન્સિલ સુપ્રોમ કોર્ટમાં દાવો નોંધાવ્યો. જન્મને તે સતત ત્રતાનો અર્થ બાજો જ સમજાવ્યો છે. પાછું ૧૯૪૯ માં હોદની શાંતી પરીપદમાં બાગ લેવા નવતાં પહેલાં ન્યુઝીલેન્ડમાં રરુછાત લશ્કરની તલીમનો પ્રથ ઉપરથીત થયો હતો. આ સવાલના અમે સખત વીરોધ કર્યો હતો. પણ યંધ્યા લોહો અમને મેલવાની તક પણ આપવા તણ્યાર નહોતા. અમારી પહેલી બે સભામાં પોલીસે મને બાપજી બંધારીને દુકમ કર્યો પણ મેં એ દુકમન ન મચકપ્યો. યુદ્ધ

કાળ દરમીયાન પણ પાંચ છ પાર આણું બનવા પારણું હતું. પહેલા યુદ્ધના છુના રોનીકો મને સભા રથાનેથી ખસેડી ગયા હતાં. આ બધું લખવા છતાં દાલ હું તમારો ખાસ વીચાર કરું છું. ધથર તમને તમારા કાપમાં સંકળતાં આપે એવી મારી પ્રાથેના અને ધથા છે. હું ત્યાં તમારી પાસે હોત તો કેવું સાઈ? નો લોકો તમને સાથ આપવા નેટલી હિંમત ન બતાવે અથવા પોતાના રવાથના કામમાંથી છુટી નહીં શકતા હોય તો પણ તમે નીરાશ ન થવો. તમે એકલાજી લડત ચલાવો એમાં કરો વાંધો નહીં. એવો વખત જરૂર આવશે કે બંધારે આમ પ્રત પોતાનો મત બલ્લી તમારી સાથે નોડારો. અહીંના રાજકારણમાં ઘણા ન ઈ-છવા ભેગ બનાવે બને ભય છે છતાં. રંગબેદ શખસ કરવાનો વીચાર સુદ્ધા હજી નથી આવતો. શાળાઓમાં ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓના બાળકો સાથે જ બજે છે. થોડાક વખત પહેલાં

શીક્ષણ ખાતાએ બીન-ગોરા બાળકો માટે ઇંગ્લીશનો ખાસ વર્ગ ચલાવવાની સુચના કરી હતી. આ સુચનાથી ધથા સંબંધેને જણાવું કે આ રંગબેદનું પ્રથમ પગલું છે પણ તેઓને ખાની આપવામાં આવી કે આ રંગબેદની દેશીએ સુચન નથી કરાવું પણ બીન-ગોરાઓનું ઈંગ્લીશ વધુ સાઈ થાય એ આશાએજ સુચન કર્યું છે. અહીંની નેટીવ વસ્તી ૧૦૦૦૦૦ એક લાખની છે. અને ધારાસભાના ખેસરી સંબંધે માંના ચાર સંબંધે નેટીવ હોય છે. આ લોકોને પુણું મતાધિકાર છે. દક્ષિણ આફ્રિકાનો પ્રથ સાંવ જુદો જ છે. ત્યાંના ગોરાઓને ભય છે કે નેટીવો એમની પાસેથી રાજ્ય છીનવી લેશે હોદીઓએ અને નેટીવોએ ધીરજ રાખીને સામાજિક, રાજકીય, અને આર્થિક પ્રગતી કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો બેળવ્યો. ત્યાંની લઘુમતી જે જુદી થતા ઇજ છે તો ભલે થતી, થોડાક જખતમાં તેઓને તેઓની યુષર્પતા બજીશે. એને તેઓ દુનીયા માટે એક દ્રશાંત બનશે.'

વ્યવહાર શુદ્ધિ

પ્રવચનકાર : મહાસતી શ્રી. ઉનજવળ કુંવર

[દેશમાં હાલ વ્યવહાર શુદ્ધિ પર બાર મુકવામાં આવે છે અને તેને અંગે એક મંરયાપણ રચાપા છે. નીચ લેખ 'આખંડ આનંદ'માંથી એક નેન સાધવીના પ્રવચનમાંથી ટુકાવો આપ્યો છે. લખાણ જોનેને ઉદ્દેશીને છે. પણ અમાં માનવું છે કે તે પ્રલેક માનવ ને લાડું પર છે પછી તે હોદમાં હોય કે હોદ બહાર હોય. આ દેશમાં પણ ધણી એવી ચીત્રો વેપારીઓ મંગાવે છે અને આપણે ખરીદીએ છીએ કે ને પાપરખ ન ગણાય. આ લેખ આપણને માર્ગ દર્શક બનેા એ આશા એ અરે આપીએ છીએ.

- તંત્રી ઈ.જી.]

કોઇ માણસ ચલુર ચિત્રકારને મોલાવી પાણીના બરેલા પાલા માં ચિત્ર ચીતરવાનું કહે તો તે સુખંજ ગણાય અને પ્રયાસ કરનાર પણ નિષ્કળ નિવડે. તેવી જ રીતે નૈતિક છવનની શુદ્ધિ વિના ગમે તેટલા વ્રત, તપ, જપ, વાંચન, મનન અને કિર્તન કરવા માં આવે પણ તેનો કોઈ ફાયદો નહીં થાય. ચોરી અને ખીસા કાંતવાની ધંધો કરનાર અને કાળા બજાર કરનાર ને વ્રત, તપ કરવાનો ફેટલો અધીકાર છે?

માઈ કહેવું આઈકં લાગશે. યજુર્વિદ્યાર શ્રોતાઓને આઈકં લાગે એ ખીકે આઈકં સંતો પણ સલ્ય કહેતા નથી કે જેઓ પર સમાજને ખરે માર્ગે દારવાની જવાબદારી છે. હવે વખત

આવ્યો છે કે ધર્મ યુરઓએ જગી સમાજને ખરે માર્ગે દારવા, નહીં તો સમાજ ઉડી ખાઇમાં ધકલણ જશે. આ આખા માનવ સમાજને સાંકળતો પ્રથ છે પણ અહોસાના ઉપાસક તરીકે આપણે તો ઉડો વીચાર કરવેા ઘટે સાચવવાનો યુગ પ્રયાસ કરીએ છીએ પણ યુગ વ્રતો જેવા કે સત્ય, અયોધ, કે અપરીગ્રહ તરફ લક્ષ નથી આપતાં. આ તો વક્ષના યજ્ઞમાં આંગ લડાગી પાંદડે પાંદડે પાણી પાંડ વક્ષને સચવન રાખવા જેવી ચેરેટા છે.

નૈતિક અધ:પતનની ક્યામ ચમોદા ખરી?

ધર્મ ખાતર નહિ પણ વેપાર નીતી તરીકે પણ પ્રમાણિકતાને સ્વીકારીએ તો પણ તે કલાણુકારી છે. આપણે પ્રામાણિકતાનો ધર્મની દક્ષિણ વીચાર કરીએ છીએ પણ પશ્ચિમ વાસીઓએ તો પ્રામાણિકતાને વ્યાપારનીતી તરીકે સ્વીકારી છે. તેથી તેમને વ્યાપાર પ્રામાણિકતા ઉપર પ્રતિષ્ઠિત થયેલો છે; કેરણુકે તેમણે આ નીતી સ્વીકારી છે; એટલજ નહિ પણ અમલમાં જે આ લોકોને પુણું મતાધિકાર છે. દક્ષિણ આફ્રિકાનો પ્રથ સાંવ જુદો જ છે. ત્યાંના ગોરાઓને ભય છે કે નેટીવો એમની પાસેથી રાજ્ય છીનવી લેશે હોદીઓએ અને નેટીવોએ ધીરજ રાખીને સામાજિક, રાજકીય, અને આર્થિક પ્રગતી કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો બેળવ્યો. ત્યાંની લઘુમતી જે જુદી થતા ઇજ છે તો ભલે થતી, થોડાક જખતમાં તેઓને તેઓની યુષર્પતા બજીશે. એને તેઓ દુનીયા માટે એક દ્રશાંત બનશે.'

નવાં વિચવાના પુસ્તકો

સમસંગી	૧ ૩
જાણતાં બંધ	૧ ૦
મધુપ	૭ ૦
વિધાનીક જગત	૫૩
શુભવન (ટાગોર કૃત નોવલ)	૧ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચાંદ યુધી	૭ ૦
જગતનો તાત (અરબે બાબે)	૨ ૧
ધરતીને માયાબે	૧ ૦
સરદારના બાપજીનો સંગ્રહ	૧ ૨ ૦

મળવાનું કેવણું આ ઓરિસ

ભુદાન યજ્ઞની ભુમિકા

શ્રી. વિનોબા ભાવે (મતાંકથી યાહુ)

વિચારશોધનનું યુગ્મ સાધન : "અદેવિતે"

હું આ રીતે પ્રસ્તુત સમસ્યાની યાગત માં વિચારતો હતો અને ત્યાર બંને સંપૂર્ણ કે આ દેશમાં યુગ્મનું નોંધ. પણ યુગ્મનું હોય તે કેમ યુગ્મનું નોંધવું? મોટર વગેરેના વિચારશોધક નથી, સમગ્રસાધક છે, અંતર કાપી શકે છે. ભ્યાં વિચાર શોધવા છે, ત્યાં શાંતિનું સાધન નોંધવું. યુવા નજાતમાં તે છે, ઘેટ, ઘોડા વગેરે દત્તા, લોહી તેમને ઉપયોગ પલ્લુ કરતા દત્તા અને રાતર માં બસો માછલ સુધી નીકળી જતા હતા. પરંતુ શંકરાચાર્ય, મહાવીર, શુદ્ધ, કમ્પીર, ચૈતન્ય, નામદેવ જેવા માણસો દર્શનનામાં માણસ અને પગપાળી જ યુગ્મ. તેમજે ઇશ્વરનું હોત તો ઘોડા પર કે ઘેટ પર પલ્લુ યુગી શકતા હતા. પરંતુ તેમજે તવરિત સાધનની મદદ લીધી નહીં, કારણ કે તેઓ નીચારનું શોધન કરવા ચાહતા હતા. અને વિચારશોધને માટે સૌથી ઉત્તમ સાધન પમપાળા ફરતું એ જ છે. આ જમાનામાં તે સાધન એકદમ સુસ્તું નથી, પરંતુ શાંતિપુર્વક વીચાર કરીએ તો સરહી કે પગે વાચવા વિના ઉપાય નથી.

વાતનાવાતાને જન્મ

આ રીતે હું વધોથી શિવરામપલ્લી આંખો અને ત્યાંથી અહીં સુધીમાં હવે લઈ આવ્યાંયાં પુરાં થાય છે. આ દરમિયાન મેં દરેક ગામનો અધિકથી અધિક પરિચય મેળવ્યો. સામ્યવાદી એના કામની પાછળ જે વીચાર છે, એનો સારભૂત અંશ આપણે ગ્રહણ કરવો નોંધવું, એ પર અમલ કરવો જાય છે. આ અમલ કેમ કરવો એ બાળકમાં હું વીચારતો હતો. મને કાંઈક સુઝી મઝી. પાછળથી તે હું હતો જ, વામનાવતાર મેં લઈ લીધી અને ભૂમિદાન માગવાનું શરૂ કરી દીધું. પહેલાં પહેલાં લામર્દ હતું કે આનું પરિણામ વાતાવરણ પર શું થશે? ઘોડાશા અપ્રતિબુદ્ધી આપો સમુદ્ર નિઠા કેમ થશે? પણ ધીરે ધીરે વિચાર વધતો ગયો. પરચેરો મારી શબ્દોમાં કાંઈક શક્તિ સુધી; લોકો સમજી ગયા કે આ કામ જે ચાલી રહ્યું છે, તે કાંતિનું છે અને સરકારની શક્તિથી પર છે. કારણ કે આ તો જીવન બદલાવનું કામ છે.

લોકો અને દેવા લાખા. એક જગ્યાએ દરિદ્રનેએ એથી એકર માગ્યા અને એક બાઇએ સો એકર આપ્યા. નેકે લોકોએ મને વધુ જમાન આપી છે, પણ માં કામ એટલાથી પૂરું ચડ્યું નથી. આને નવરુડાના એક બાઇ આપ્યા હતા. તેમજે પહેલાં પચાસ એકર આપ્યા હતા. તેમની જમીનનો કાંઈક ગણ્યો હતો, તેની પાવટલ થઈ ગઈ અને આને પાંચસો એકર જમીન તેમજે આપી. તેમના ભાગની જમીન નો આ ચોથો ભાગ છે.

આ જગતભરનો પ્રશ્ન છે

આ રીતે ભ્યારે વિચાર ફેલાશે ત્યારે કામ થશે. હું ઇશ્વરું હું હું દરિદ્રનારાયણ જે ભૂખ્યો છે અને હવે જગી ગયો છે, તેને તમે તમારા કુટુંબનો એક ભાગ સમજો અને તમારા પરિવારમાં ચાર છોકરા છે તો આને પાંચમા માની લો. એક બાઇની પાસે પાંચ એકર જમીન હતી. એ બાઇ પાસે મેં જમીન માગી તો તેજે મને કહ્યું કે મારા ઘરમાં આક છોકરા છે. મેં પુછ્યું, જે નવમો થયો તો તેને પણ સહેશે કે નહીં? તો તેજે, કમળ, 'હા.' મેં કહ્યું કે 'એમ જ સમજો કે હું નવમો છું અને મને પછી કાંઈક આપો.' સમજો કે દસ હજાર એકરવાળો સો એકર આપે છે. આકંઠો જેવામાં ઘણો મોટો લાગે છે, પણ દાતા અને દરિદ્રનારાયણ—બંનેના હિસાબથી તે ઓછો છે. આ આકંઠથી હું તો સંતુષ્ટ થઈ જઈશ, પરંતુ દેનારાએ ન ચડું નોંધવું. એમ હોત કે અહીં કોઈ ભૂખમશારી કે ઘોડા લોકોના સંકટનિવારણની સમસ્યા હતી અને હું દાન માગતો હતો, તો થોડું થોડું દેવાથી પણ કામ ચાલ્યું જત. પરંતુ અહીં તો એક રાજકીય સમસ્યાનો ઉકેલ કરવો છે, એક સામાજિક પ્રશ્નો ઉકેલ કરવો છે, જે સમગ્ર ક્રાંતિ આ જે જીલ્લાની નહીં, દર્જીસ્તાનની નહીં, બલકે આખી દુનિયાની છે. અને ન્યાં એવી રાજ્યોનું કામ સામાજિક ક્રાંતિ કરવાની વાત છે, ત્યાં તો મને-રૂઢિ જ બદલવાની જરૂર હોય. જે કોઈ નાનોશો સંકલ્પ હોત તો ઘોડા દાનથી પણ કામ થઈ શકત, પરંતુ અહીં દસ હજાર એકર જમીનપાળા જે સો એકર આપશે તો કામ નહીં ચાલે.

તેમજે તો દરિદ્રનારાયણને પોતાના કુટુંબનો એક ભાગ સમજીને દાન દેવું નોંધવું. હું તો ગરીબ અને શ્રીમંત સૌનો મિત્ર છું. મને તો ગૌમંત જ આનંદ આવે છે. જે શક્તિ મેંનીમાં છે, તે દેખાતું નથી. અનેક રાજ્યોએ લડાઇઓ લડીને જે ક્રાંતિ ન કરી, તે શુદ્ધ, ઇશુ, રામાનુજ વગેરે એ કરી. આમનામાંથી એકએક માણસે જે કામ કર્યું તે અનેક રાજ્ય આને મળીને કમ કર્યું નથી. અર્થાત્ પ્રેમ અને વિચારની તુલનામાં ખીજી કોઈ શક્તિ નથી. તેથી વારંવાર સમજાવવાનું કામ પડે તોપણ હું તૈયાર છું. જે વાર સમજાવવાથી કોઈ ન સમજી શક્યું તો નીજી વાર સમજાવીશ. ત્રણ વાર સમજાવવાથી જે ન સમજી

શકે તો ચોથી વાર સમજાવીશ. અને ચાર વાર સમજાવવાથી ન સમજે તો પાંચમી વાર સમજાવીશ. સમજાવવું હું માં કામ છે. ભ્યાં સુધી હું સફળ નહીં થાઉં, ત્યાં સુધી હું કારીશ નહીં, નિરંતર સમજાવતો જ રહીશ.

હું જે ઇશ્વરું હું તે સર્વવદાનની વાત છે, જેમ પોતાના કવિએ (તેલુંડ) માગવતમાં કહ્યું છે : "તસ્મિન્કલ્લે બમિ ધર્મવત્સલતતુ દીનશ્ચ માવ ચીતિયુવાહ ધર્મવત્સલતતુ" માતાપિતા ની પેઠે ચીતા કરવાની આ જીવનમાં હું તમને પાડવા ઇશ્વરું છું. જે પ્રેમ થી માતા બાળકો માટે કામ કરે છે, માટે સર્વવદાનો ત્યાગ કરે છે તે શક્તિ અને પ્રેમ હું તમારી પાસેથી પ્રગટ કરાવવા ઇશ્વરું છું.

વિચારકાંતિને માટે ભૂમિ નેધાર છે આને હું જેકમાં કમ્યુનિસ્ટ બાઇ ઓનો મળવા ગયો હતો. એ જણવા માટે કે તેમના વિચારો શા છે, તેમની સાથે જે વાતચીત થઈ, તે પુરી અહીં કહેવાની જરૂર નથી, પણ તેમજે એક સવાલ મને કર્યો કે, "શું તમે આ શ્રીમંતોને કરીથી તેમના પોતાના ધર માં લઈ જઈને વસાવવા ઇશ્વરું છે? શું એમના દિલમાં પરિવર્તન થવાનું છે? તમને તે લોકો કશી રહ્યા છે. કાંઈક આ જાતનો તેમનો ભાવ હતો. મારે ત્યાં તેમની સાથે ચર્ચામાં ઉતરવું નહોતું. ન તેમના દરેક પ્રશ્નોને જવાબ આપવો હતો. પણ જે આ વાત સાચી હોય કે દરેકના હૃદયમાં પરચેર વેરાંજમાન છે અને આપણા આસિ-વિશ્વાસનું નિયમન તે જ કરે છે અને બધી પ્રેરણા તે જ આપે છે તો મારો વિશ્વાસ છે કે પરિવર્તન જરૂર થઈ શકે છે. જે કાલાતમા જીવે છે અને કાલાતમા પરિવર્તન કરવા ઇશ્વરું છે તે પરિવર્તન થવાનું જ છે. મનુષ્ય કંઈક ન ઇશ્વરું પણ ભ્યારે તે પ્રવાહમાં પડે છે ત્યારે તેની તરવારી શક્તિ જ કંઈક તેના કામમાં આવતી નથી. પ્રવાહની શક્તિ પણ કામ આવે છે. એ રીતે માણસ ના હૃદયમાં પરિવર્તનને માટે કાલપ્રવાહ મદદરૂપ થાય છે. આને તો આખીની ભૂમિ તપેલી છે. એવી તપેલી ભૂમિ પર પ્રેમનાં જે શુદ્ધ હાંટવાનું કામ જે જમાવના મારી પાસેથી કરાવવા ઇશ્વરું છે તો હું તે પ્રશ્નથી કરી રહ્યો છું. હું તો ગરીબ પાસેથી પણ જમાન લઈ રહ્યો છું. એક એકરવાળા પાસે થી પણ એક યુદ્ધો લીધો છે. જે તે આપો યુદ્ધો આપત તે તે પણ લઈ લેત. લોકો પુછે છે કે એક યુદ્ધો

જમાનમાં હું શું કરીશ? હું કંઈક કરીશ વધી નહીં, જેજે મને તે એક યુદ્ધો આપ્યો છે, તેને દરરો જમાનને હું તેને જ તે જમાન સોંપી દઈશ અને કદીશ કે જે પેદાશ આમાં થશે, તે મરીખેને દઈ દેશી. એક એકરવાળાને એક યુદ્ધો દેવાની રૂઢિ થાય એને જ હું વિચારકાંતિ હું છું. ભ્યાં વિચારકાંતિ થાય છે, ત્યાં જ જીવન પ્રગર્ભની તરફ પરિવર્તન સદસા"—એક ઘાસના તલ્પ-ખતાની જેમ રાજ્યોના પરિણામ કરનારા ત્યાગી આ ભૂમિમાં થઈ ગયા છે.

જીવનપરિવર્તનની ગ્રેક પ્રક્રિયા વિચારકાંતિની કોઈ દહ કોતી નથી. એક વિચાર એક માણસને સુઝે છે કે એનાથી માણસના જીવનમાં કાંતિ થઈ જાય છે. તેને નોંધું છે કે કેટલાક મહાપુરુષો એવા પણ હોય છે, જેમના વિચારમાં એવી શક્તિ હોય છે જે ખીનના જીવનને પલટી નાખે છે. તેથી વિચાર જન્મત કરવા માટે મેં આ ગરીબ પાસેથી પણ એક યુદ્ધો જમાન લઈ લીધી. અને ભ્યાં હું તે શ્રીમંત પાસેથી જમાન લઈ રહ્યો છું, ભ્યાં તેમના માધ્યમથી મારા હૃદય હવે છે, "ભાઇઓ, તમારે હવે શરૂઆત થી બાગી જવાની જરૂર નથી." કમ્પુ સુધી બામતા રહેશે? "અથવા ભ્યાં મેં શ્રીમંતો પાસેથી સો એકર જમાન દાન લીધું, ભ્યાં મેં તેમના મનમાં એક સારો વિચાર પણ જમાવ્યો. દરેક માણસના દિલમાં સારા-નરસા વિચારો હોય છે. હવે તના હૃદયમાં એક લડાઈ શરૂ થાય છે, એક મહાભારત યુદ્ધ શરૂ થાય છે.

"સુવિજ્ઞાન ચિકિત્સુષે જ્ઞાવા સ્વચ્ચાડચ્ચ દક્ષીણ પટ્ટપ્રાપ્તે તવોર્ગત ભય વતનુઃ ઝૂઝીયઃ તવિવ્હ સ્તમ્ભોઝઝિતે હંતિ આ અતઃ" (જાણનારા જાણે છે કે દરેક માણસ ના હૃદયમાં સત્ અને અસતની લડાઈ હોય છે. આવા યુદ્ધો છે અને જે અસત તેની રક્ષા થાય છે અને જે અસત છે, તેના નાશ થાય છે) તેથી દાતાં ડોંગી છે એમ માનવાને કારણ નથી. પરંતુ તેના દાતા અન્યાતાં અનેક કામો યતાં હોય છે. અન્યાય વિના દુસ્તરો એકર જમાન કરી એકીકી થઈ શકે ખરી? અર્થાત્ જેમજે દાન દીધું છે, તે શ્રીમંતોના જીવનમાં કેટલીએ જીવના અન્યાય અને અન્યાતિ જોવાની શકભ છે, પરંતુ તેમના હૃદયમાં પણ એક ગણ્યો શરૂ થશે કે શું અને જે અન્યાય કર્યો તે કીક છે! પરચેરો તેમને શુદ્ધિ આપશે, તેઓ અન્યાય છોડી દેશે. પરિવર્તન આ રીતે થઈ શકે છે.

કળાપુરુષની પ્રેરણા મારી વિનંતી છે કે હવે આપણને જમાનો આપ્યો છે. તમે સૌ લોકો

દિલ જોલિને આપને. આપવાથી એક દેવી સંપદ નિમોહુ યાવ છે, તેની સામે આસુરી સંપદ ટકી શકતી નથી આસુરી સંપદ હુટાઇ જવા ઈચ્છે છે. તે મમત્વ-ભાવ પર આધાર રાખે છે, સમત્વ જાણતી નથી. દેવી તે સમત્વ પર આધાર રાખે છે. દેવી અને આસુરી સંપદની આ ઓળખ છે.

ન્યાં હું દાન લઉં છું, ત્યાં હૃદય-મુંઘનીન, હૃદયપરિવર્તનની ચિત્તશુદ્ધિ ની, માતૃવત્સલ્યની, વ્યાતબાવનાની, ગૈરીની અને ખરીમિને માટે પ્રેમની આચાર્ય કહે છે. ન્યાં બીજાઓની શીકરની ભાવના જાગે છે, ત્યાં સમત્વ શુદ્ધિ પ્રગટ થાય છે, ત્યાં વેરભાવ ટકી શકતો નથી. વેરભાવનું સ્વતંત્ર અસ્તિત્વ જ હોતું નથી. પુણ્યમાં તાકાત હોય છે, પાપમાં કોઇ તાકાત હોતી નથી. પ્રકાશમાં શકિત હોય છે, અંધકારમાં કોઇ શકિત નથી. પ્રકાશને અંધકારનો અભાવ કહી શકીએ નહીં. પ્રકાશ વસ્તુ છે, અંધકાર માં પ્રકાશ લઇ જાયો, એક દાણમાં અંધકારનું નિવારણ યદુ નથી. એ પ્રમાણે આને પુણ્યોદય થયો છે. તેની સામે વેરભાવ ટકી શકશે નહીં. આ જુદાન યદુ એક અહીંસાની પ્રયોગ છે, જીવનપરિવર્તનનો પ્રયોગ છે.

તે નિમિત્ત માત્ર હું. તમે પણ નિમિત્ત માત્ર છો. પરમેશ્વર તમારી પાસેથી અને મારી પાસેથી કામ કરાવવા ઈચ્છે છે. આ કાલપુરુષની, પરમેશ્વરની પ્રેરણા છે, તેથી હું માણું છું ત્યારે તમે લોહિ આપને અને દિલ જોલિને આપને. ન્યાં લોહિ એક કુટ જમીનને માટે ઝંખે છે, ત્યાં મારા કહેવાથી લોહિ સેંકડો-હજારો એકર જમીન દેવાને માટે તથ્યાર યદુ જાય છે, તે તમે સમજે કે આ પરમેશ્વરની પ્રેરણા છે, તેની સાથે યદુ જાયો. તેના વિરોધમાં ન ઉભા રહો. આમાંથી બહુ યશે.

પ્રેમ કે યુદ્ધની સમસ્યા

આને હું ફરીથી કહું છું કે આપણે વિગાનનો પુરા લાભ ઉઠાવવા ઈચ્છીએ છીએ. જે આપણે વિગાનનો પુરા લાભ ઉઠાવીએ તે આ ભૂમિને આપણે સ્વર્ગ બનાવી શકીએ છીએ. પણ પછી વિગાનની સાથે હીંસાને નહીં. અહીંસાને જોડવી જોઇએ. અહીંસા અને વિગાનના મેળથી જ આ ભૂમિ સ્વર્ગ બની શકે છે, હીંસા અને વિગાનના મેળથી સ્વર્ગ ન બની શકે, બલકે નાશ યદુ જાય.

પહેલાં લડાઇઓ નાની નાની યતી હતી. જરાસંધનીમ લડવા, કુરંતી યદુ, પાંડવોને રાજ્ય મળ્યું, આખી પ્રજા પુન-ખરાબીથી બચી ગઇ. જે

આ જમાનામાં એવી લડાઇઓ લડવા સાં આવે તે એમાં હીંસા થવા છતાં પણ તુકસાન ઓછું છે, તેથી આ દંડ યુદ્ધ હું કચુલ કરી લઇશ. જે હિટલર અને સ્ટાલીન કુરંતી માટે તથ્યાર યદુ જાય અને નકકી કરે કે જે હારશે તે હાથે, અને જે જીતશે તે જીતશે, તે હું એ કચુલ કરી લઇશ હવે વીતી મયો છે. પહેલાં દંડ યુદ્ધ યતું હતું, પછી હજારો લોહિ આપસ માં લડવા લાગ્યા. હજારોની લડાઇ પુરી યદુ અને લાખો લડવા લાગ્યા. તેથી પણ પરિણામ આવ્યું નહીં. પછી શું? અહીં વીસ લાખ તે ત્યાં પચીસ લાખ અને અહીં પચીસ તે ત્યાં વીસ પચાસ લાખ, આ રીતે જે જમા તે આવ્યો કે હજારો લાખો નહીં પણ કરોડો લોહિ આપસમાં લડવા લાગ્યા. માણસની સામે સવાલ એ છે કે કાંતો 'ટાઇલ વોર' (સર્વપ્રાસી યુદ્ધ)ની તથ્યારી કરો અથવા હીંસા, જીવનના મેળથી સ્વર્ગ ન બની શકે, સામ્યવાદીઓને એ સમજતું હું કે ભાઇઓ, તમે લોહિ ક્યાંક બેચાર મકાન કરો છો, ક્યાંક બેચાર મકાન બાળો છો, ક્યાંક કાંઇક હુટ ધાડ

કરો છો, રાતમાં આવો છો, દિવસે પહાડીઓમાં છુપાઇ રહો છો. પણ હવે છુપાવાનો જમાનો ખલાસ યદુ મયો છે. હવે એવી હરકતોથી કરો લાભ નથી. જે લડાઇ લડવી છે તે વિશ્વયુદ્ધની તથ્યારી કરો અને તેની રાહ જુઓ. પણ ન્યાં સુધી કરોડો ની સંખ્યામાં હીંસા કરવાની તથ્યારી કરો નહીં ત્યાં સુધી નાની નાની લડાઇઓની આ પદ્ધતિ છોડી દો, અને તમને મત આપવાનો આને અધિકાર મળ્યો છે, તેનો લાભ ઉઠાવો. પ્રજાને યોતાના વિચાર માટે તથ્યાર કરો. વિશ્વયુદ્ધ યા પરિશુદ્ધ પ્રેમ, એવી સમસ્યા વિગાને આપણી સામે ઉભી કરી છે.

મમત્વ છોડો

તેથી જે પ્રેમની, અહીંસાની રીત અજમાવવા ઈચ્છતા હો તે આ જમીનનું મમત્વ છોડો, નહીં તે હીંસાનો એવો જમાનો આવનારો છે કે જેમાં બધી જમીન અને જે જમીન પર રહેનારાં પ્રાણીઓ ખતમ યદુ નથી. એમ સમજે કે જમવાને આ સમસ્યા આપણી સામે ઉભી કરી છે, માટે ભાઇઓ, નિરંતર દાન આપ્યા કરો.

સંપુર્ણ

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

“બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિશ્મત ભાવે મોકલાવશું” એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાતરી થશે કે “ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ અમારો મુદ્દાલેખ અતિશયોક્તિ ભયો નથી:—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ડી. જોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે:
 “...બાદ લખવાનું જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે હમોને તા. ૧૩-૭-૫૦ ના રોજને મળ્યો છે તે બદલ આભાર અને માલ પસંદ છે...”

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:—
 “...તમારો માલ અમને ઘણા જ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.

Yours faithfully,
 A. I. Amin,

હુમ્મટીખાંડી ગ્રોસરી રામજીસ સ્ટોર વતી શ્રીયુત માધવજીભાઈ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે:
 “...સારો માલ ખાસ બને જોઈને અમારી ઉપર રૂબરૂ કરવા મહેરબાની કરશો. તમારું નામ અમેને બહુ યથસં તરફથી મળેલ માટે...”

ગાંધીવડુ
 કંઠોર
 ઘર-ગજશુ દવાઓ
 હવન-પુભાની સામગ્રીઓ
 બનારસી સાડી
 નૂતન વર્ષ પાંચકા.

આરેસ:
 ૧૨૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ૨૨બન.
 ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી)
 લીમીટેડ
 ૨૨બનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. એ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

મેરીઓ ટેવાની

અનુવાદક : ભાણુભાઈ ગોવિંદજી પટેલ, લીલીગરન

૧૬ વર્ષની વયે પણ મેરીઓ ટેવાની ૯ વર્ષના છોકરાની માફક વર્તે છે, છતાં તેને બોગોળના કોષ્ટ પછુ મારતર કરતાં ઢુનિઆનું વધારે જ્ઞાન છે, અને પૂર્વનું (સીલેસ્ટી) તત્ત્વજ્ઞાન સારી રીતે સમજે છે.

દર્દના મહાન પુરોષ સાથે તેમણે ચર્ચા કરી હતી, અને યોગના નિયમનમાં એમણે ઘણી સિદ્ધિઓ મેળવી છે.

મેરીઓ ટેવાની રોષેનીશ, હોદી, અને એક કે બે દર્દોની ખીલ ભાષા એ બોલી શકે છે છતાં પછુ એમનું અંગ્રેજી એકપરિચુ કહી શકાય.

ડૉ. હુધસ ટેવાની ૬૩ વર્ષની ઉમરનો છે અને સ્વચ્છતામાં અને મહાત્મા ગાંધીજીની સુધારણામાં માને છે તેનો છોકરો (મેરીઓ) ધૃતવશ્યુ-રખના-છે એમના મા-આપતું માનવુ છે કે મેરી ઓ નવી જ્ઞાતનો પ્રથમ માણસ હશે ?

ડૉ. ટેવાનીને પાર્સીકમાં ખ્યાલ ન કરી શકે તેવા બેટમા-આધુનિક સુદારાથી પછુ ઘણા દુર-રહેલું પર્યટ પડે છે, સાદી પરિસ્થિતિમાં, કે ન્યાં હવા પેટાલ અને હુમાડાથી કોષ્ટ પછુ વાર ખમડતી નથી.

સુસેક્સમાં (Sussex) હોવ (Hove) તરફ એકજ ઓરડામાં આનંદથી દિવસો પસાર કરે છે. તેઓ તેમના અસાધારણ પુત્રને ઉપર લાવવામાં પછુ ઘણા લીન છે.

અસાધારણ માર્ગ પર એક છેડેથી ખીલ છેડા સુધી ડેખવણી આપે છે, અને મેરીઓને અસાધારણ જ્ઞાનધારી થઈ તબ્યાર કરી રહ્યાં છે, જે તેઓ ખરા હશે તો છેવટે મેરીઆનું સાફન થશે. ડૉ. હુધસ ટેવાનીનું માનવું છે કે કરી થી નવનનારી પ્રજા એમજ કહેશે કે "ડૉ. ટેવાનીનો માર્ગ ખરા છે."

એકના એક ધંધાથી અને તરણની ખીલવણીથી ડૉ. અને મીસીસ ટેવાની માને છે કે એમના છોકરો ઘણું બાંધુ આપુચુ ભોમથી ચક્રોજ રાકશે. એમના ધારવા મુજબ મેરીઓનું કુસ્તરી આપુચુ ૨૦૦થી ૫૦૦ વર્ષની વચ્ચેનું હોવું જોઈએ અને આટલી નાની ઉમર માં પછુ મેરીઓએ ઘણી પ્રગતી કરી છે આમ તેઓ માને છે.

એ લોહા મેરીઓને પીટર પેનનું Petter Pan રૂપાંતર કરવાની ઇચ્છા રોપતાં નથી પણ માન તેની માનસિક અને ભૌતિક ગતિ પોમે અને ઘણું જીવે એવીજ આદા રાખે છે, અને આમજ તેવી સારી તંદુરસ્તી અને વિવાજાનની કોષ્ટ પછુ માણસે જ્યસુ નહિ હોય તેવી રીતે જીવેગી પસાર કરશે.

એમની ખાસ ડેખવણીમાં યોગના આસનો અને દર્દોના તત્ત્વજ્ઞાનો પછુ સમાવેશ યાવ છે.

ડૉ. ટેવાનીની ડેખવણીમાં સંગીતને પછુ સ્થાન આપે છે મેરીઓ સીતાર વજાડાનું થાપતી રહી છે દરરોજ સાંજે એમને લાં સંગીતનો જલસો કોચ છે, અને તેમાં ખાસ રોષેનીશ અને છટાલીના લોકગીતા ગાવામાં આવે છે.

પૂન્ય બાપુએ ડૉ. ટેવાનીને એકવાર મરપો બેટ આપેાં હતો, એ તેમની સાથે એમણે વાતો કરી હતી. મેરીઓ એ રમકડાંની જગ્યાએ મરપો લીધી છે.

ઘણીવાર ડૉ. એન. મીસીસ ટેવાની અને મેરીઓ દરિયા કિનારે યોગીક આસને બેસે છે.

ડૉ. ટેવાની એમના પુત્ર મેરીઓને ઘણીવાર કહે છે કે "મારા લીકરા ઉદાપણ અને આદા માટે હમેશા પૂર્વ તરફ એવું."

સીટી કાઉન્સીલને મદદ કરવા તથ્યાર થશે તો તેઓ જોષ્ટ ચક્રો કે સરકાર અને મારી કાઉન્સીલ તેમના હીતમાંજ છે.

"ફ્રાન રીબીક" મેજાનો આયકોટ આવતા વર્ષમાં મેટાઉનમાં "ફ્રાન રીબીક"નો મેજા બરાવવાનો છે એનો ફેવાજ એકજાન કાઉન્સીલે બાપુકોટ કરવાનો દરાવ કયો છે. એક નિવેદન કરતાં તે જણાવે છે કે, "આ મેજા ત્રણસો વર્ષથી ખીન-ગોરાઓપરની હતના આનંદમાં બરાવા કરે છે. આથી ખીન-ગોરાઓને હમેશા પાદ રહે કે જોણુ માલીક (વિજ્ઞી) છે અને જોણુ યુસામ (પરાજન) છે. દક્ષિણ આફ્રીકાના છતીકાસ હવામાં ફકત ગોરાઓએજ બાજ નથી બજવેગી પછુ ખીલ અંધી દેશમાં વસ્તી કોમેનો એમાં બાજ છે. કોષ્ટ પછુ સ્વમાન ત્રિપ ખીન-ગોરાને આ મેજાનો સિદ્ધાંત અપમાન બયોં લામરીજ. પ્રસંગ મોટો અને છતીકાસીક છે પણ એને ઉજવવા માટે પુરે પુરી સ્વતંત્રતા અને કોષ્ટ પછુ જ્ઞાતના વેવમર છતીકાસીક પ્રસંગ તરીકે ઉજવેાં જોષ્ટએ. અમે ખીન બધા લોકોને તથા સંસ્થાઓને કે જેઓ બકોળો (વચાર ધરાવનારા છે તેઓને અમને સાચ આપવા આમનીએ છીએ. ફેવાજન કાઉન્સીલે પોતાનો ખાસ કાર્યક્રમ ઘડયો છે જેમાં હરેક કોમ જોડાઈ શકશે. આ કાઉન્સીલે ફેપની સીટી કાઉન્સીલને અરજી નજીવણું છે, આ કાર્યક્રમના ખચ્ચને પહેાંચી વેળવા ૫૦૦ પાઉન્ડ આપે અને મેરપરને તથા ખીન ત્રણ કાઉન્સીલરને કાર્ય વાકક સમીતીમાં દાખલ યવાની રજન આવે.

નવરાત્રીનો ઉત્સવ નવરાત્રીની ઉજવણી હાંડુઓમાં આસો સુદ પડવાથી તે નોમ સુધી યાવ છે. આ દિવસોમાં હૈવીઓની પૂજા યાવ છે. જેવી માન્યતાં છે કે હૈવીઓ પુષ્ટ રહે તો સંકટો દુર યાવ. આથી હૈવીને "સંકટ મોચન" પણ કહેવાય છે.

હાંદમાં ક્યાંક આ ઉત્સવો મુદમાં યાવ છે તો ક્યાંક વદમાં ઉજવવામાં આવે છે. જાંલાવમાં આ ઉત્સવ કુમો પુનને નામે પ્રખ્યાત છે. પડવાને દીવસે હૈવીની સ્થાપના કરવામાં આવે છે અને આડમને દીવસે હવન યાવ છે નવમીને દીને વિચન અને પછી દીરા. ઉતર દિવસમાં આ દિવસોમાં રામલીલા કરવામાં આવે છે અને નવમી સુધી પુણું રામાવણુ કરવામાં આવે છે. દસેરાને દિવસે રામ રાવણ પર વિજય મેળવે છે આથી રાસડા પર દસ મસ્તકના ગોળા કરી કાણે કપડે વાસ ને જુતાળાને આકાર આપી રાતના તેને આમ ચાપે છે અને રાવણનો અંત આણવામાં આવે છે. આમ રામ અને રાણુ હમેશા જીવંત રહે છે અને માનવે પ્રવલન કરી રાખને અચર કરવાના રહે છે અને રાવણનો નાશ કરવાનો રહે છે, તેનો નવરાત્રી ખ્યાલ આવે છે. સાંકે જે વધુ રામ ખરામ એ બધુ રાવણુ આવા ધાર્મીક પ્રસંગો ઉજવવામાં આવે જે રાવણુ માંના રાવણુને મારવા શકતીમાન યજ્ઞ એ તો જેવું સાંકે ? દર વર્ષ મુજબ આ વર્ષે પણ ડરખનના ગાંધી હોલમાં બેનેના ગરથા નવરાત્રી-ત્રિમેતે રખાવા હતાં અને પદપૂજી સોની એશેસીએચન તરફથી માતાની સ્થાપના અને હવન તથા ગરથી સંસ્થાના કોલમાં અમજેના રોડપર રોજ રાતના રાખવામાં આવી હતી.

વેચવાના હુસ્તકો

નીતી નાશને માર્ગે (માંધીજી) ૨૦
"હોલ સ્વારાજ્ય" માંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી દાઘપ ઠોપી સાથે ૧૦
આરોગ્યની યાત્રા (માંધીજી) ૧૦
અનાસકતી ઘોગ (માંધીજી) નીતા છનો કરેલો અનુવાદ ૧ ૧
સરહારનું જીવન ચરીત્ર ૧૩ ૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર ૧ ૦ ૦
કાવલના તેર દીવસો (બાપુના શ્રાદ્ધ વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો) ૧ ૧

આ આર્કીસેથી મળશે.

વિવિધ વિષય

કુહાડીનો હાથો ખનવાનું આમજણુ ડરખન સીટી કાઉન્સીલે તકરી કયું છે કે, તેઓ સરકારને અરજ કરનાર છે કે ડરખન શહેરમાં ગરુપ એરીયાઝ એકટને લાણુ કરવા માટે ચા શ હકો અને જ્ઞાનધારીઓ હોવી જોઈએ તે જણાવે. સીટી કાઉન્સીલે તકરી કયું છે કે હોદી અને કલડની સમીતીઓ સ્થાપવી જેથી કાઉન્સીલ ખીન-ગોરા ગોરી પ્રજા સાથે સંકળામલી રહે. યુખ્ય હેતુ એ છે કે ગરુપ એરીયાઝ ના કાપદાને અમલમાં લાવવા તેઓની મદદ લેવી. મ્યુનીસીપાલિટીના ઘણા

સેજોમાં ખીન-ગોરાઓને દાખલ કરવા નો એકજ હેતુ હોય છે કે જેથી ગરુપ એરીયાઝ એકટ શરૂ થતાં તેઓ પોત પોતાના ક્ષેત્રમાં કાર્ય કરે. ડરખનના મેયર સર પર્સી ઓગ્રવોને જણાવ્યું છે કે, ડરખનની જીવી જીવી કોમેને એક ખીનના બચથી મુકત કરવા આમ કરવાની જરૂર છે. વધુમાં તેઓ કહે છે કે, હું નથી માનતો કે આ પગલાનો સખત વિરોધ ઉઠાવાય આજના યુધ્ધો દિવં દ્રશીથી નેશો તો તેઓ જોષ્ટ શકશે કે આ પગલાથી અંધી કોમે સુખ અને ચાંતીથી રહાં શકશે. જે હોદી કોમ

હીવાળી અને નવાં વર્ષની અખિનંદન પત્રીકાઓ

નવી દખની તર્થધાર થઈ ગઈ છે. ભાવ હઝનની શી. ૭-૦.

નામ છપાવવાં હોય તો શી ૪ વધારે. તાકીકે આર્ડર મોકલી વેળાસર મંગાવી લેવા વિનંતિ છે.

મળવાનું ઠેકાણુ : 'Indian Opinion,' P.Bag, Phoenix, Natal.

જરા-ધિયાન આપી ફિલ્મોના નામ અને ગીતોની વિગત વાંચજો.

૪ રેકોર્ડ ની "રૂપેશીયલ"

ફીલ્મ આલબમ

શી. ર૫/-

પોસ્ટેજ ર/-

- ૧ રેકોર્ડ: ફીલ્મ "સખનમ"
- શી. 1099 તેરા મેરા ખ્યાર હયા ખ્યાર મે તુમને ધોલા સીખા
- ૧ રેકોર્ડ: ફીલ્મ "ખરસાત"
- શી. 1101 છાડ ગયે બાલમ કુએ કોસીસે ખ્યાર હો ગયા
- ૧ રેકોર્ડ: ફીલ્મ "સાયર"
- શી. 1104 ચે દુનીયા હે દો બીહટ હુવે દીલ
- ૧ રેકોર્ડ: ફીલ્મ "દેહાતી"
- શી. 1046 કંસે લીજોગી ગોરી ખતીયા સુના સુના ખાણત ઝ અંગના

અને આ નીચે જણાવેલી ફીલ્મોના સારામા સારા છુટા રેકોર્ડની વિગત પણ જરા ધીયાન આપી વાંચજો કીમત ફક્ત શી. ૭/- પોસ્ટેજ વધુ

શી. 1094	ફીલ્મ "ગિલા"	ગાયેમ ગીત મીલન કે મેરા દીલ તોહને વાવે	શી. 1097	ફીલ્મ "અંદાઝ"	હમ આજ કહી દીલ મો ખેડે કુમ કુમ કે નાચો	શી. 1103	ફીલ્મ "ખરસાત"	બીહરે હુવે પરદેશી પતલી કમર હે
શી. 1095	ફીલ્મ "દીલ લગી"	તુ મેરા ચાંદે દુનીયા કયા અને	શી. 1098	ફીલ્મ "સખનમ"	ચે દુનયા રૂપ કી ચોર ભાગ ૧ અને ૨	શી. 1105	ફીલ્મ "નઝરના"	એક રાત મે પકડે ગયે બગવાન તેરે રાજ મે
શી. 1096	ફીલ્મ "અંદાઝ"	ડરના મોહબ્બત કરતે દીલ હુરેતી	શી. 1102	ફીલ્મ "ખરસાત"	હયા મે કરાર હે અખ મેરા કોન સહારા	શી. 1106	ફીલ્મ "નઝરના"	કયા સોચ કે બનાઇ તુમને લાખાર હું અથેલા

માયા દેવી અને રામચંદ

- H. 709 રંબે અલમ ધસીકા નામ પ્રીત હેઇ રામચંદ
- H. 710 મહાદેવે મોહબ્બત કહાસે લાવું

ફીલ્મી દુનયા હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

આ મહીનાની રેકોર્ડ ખાસ નવી હમથી તથ્યાર કરી છે સાંભળવા ચુકરો નહી.

>

સુશીલા રાણી

- H. 711 રૂં પ્રીતમ — (આફ્રીકનાર સ્ટાઇલ) શુલ અ — (યુરોપીયન સ્ટાઇલ)
- H. 712 તુ મીલે અગર — (વેસ્ટર્ન સ્ટાઇલ) હમ આજ કોસીસે — " "

નવી હિંદુ કવાલી

રેકોર્ડ શી. ૭/- પોસ્ટેજ વધુ

- U. 905 પ્રનાયતુલ્લાહ કાંલુ (કલકત્તા) રખલે ધલાહી લાજ શકલ દીખાદો ખાલન
- આ રેકોર્ડના વખાણ કરવા એટલે સોના પર ગીલીટ ચકાવવા જેવું છે. શું હવે બરેલો આવાજ, મીસરાએ ની અદ્યયગી અને સાગીરની નવી નાત ખરેખર આ રેકોર્ડને એક વાદ્યાર બનાવી દીધે છે.

- U. 909 સુસુદ કવાલ ખુદ પરેશાન હે એ બાદે સયા આ નવી મજરો "શરૂકી" એ લખેલી છે માર અશ્લાહ સુસુદનો આવાજ ખરેખર દર્દથી બરેલો છે. તમને જરૂર આ રેકોર્ડ પસંદ પડશે.
- U. 908 ઈન્દિયા કવાલ હમરો સના હરો સલામ "શરૂકી" ના ઉપલી નાત અને સલામ ડરખનના રૂપે રોસનેચી ઈસ્લાહ કવાલે માયા પછી પખલીકની માંગને લઇ હમને આ રેકોર્ડ તથ્યાર કીધી છે. સારી સાંભળવા લાયક રેકોર્ડ છે.

"Young India" Selected Hindustani film records.

"Shalimar" Filmi Dunya Hindustani records.

"The Mogul" Urdu Qawali records, Obtainable from all Indian record dealers through out South Africa.

પૂરી ગણતરી સાથે નવુ કેટલોગ તથ્યાર થઈ રહ્યું છે. તમારૂ નામ આજેજ નોંધાવી દો.

Shalimar Record

Co. (Pty.) Ltd.,

Phone 27202 & 22802

Telegrams: "TANSEN"

16 Saville St, DURBAN.

M. S. Nana.

Telephone 35-1533

28a Eleventh St,

Vrededorp, Johannesburg.

અમારો હિંદનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

તા. ૩૩ અક્ટોબર ૧૯૫૧.

કોમિલેટ અને પાકીસ્તાનની નીતી

સપ્ટેમ્બરની ૩૦મી તારીખે લુડીયાના માં બોલતા થી. નેહરૂએ કહ્યું હતું કે:

“આપણે હિંદુસ્તાનમાંથી કોમી બેટા તથા પ્રાંતિક બેટા ફૂર કરવા નોંધ્યો. પાકીસ્તાનના ન્યૂન બાદ અમે માન્યુ કે સુસ્લીમ લીગે જે કોમીકેર ફેશન્યું હતું તેના અંત આવશે. પણ તે એર હેટ કાયમ છે. હિંદુસ્તાને આને એશીયાના ઘણા ફેશો સાથે ગેની બાંધી છે. તેમાના ઘણા ફેશો: સુસ્લીમ છે છતાં કોઈ પણ એવા ફેશોમાં રાજ શાસન ધર્મ ઉપર રચપાવણું નથી સાંભળ્યું. જે હાંદ આ બાળતમાં પાકીસ્તાનને પગલે ચાલવા જશે તો તે ફુનીયાની વનરેથી ‘નીચું પડશે.’

કાશમીર વીરો બોલતા થી. નેહરૂએ ન્યુબાંધ્યું કે “પાકીસ્તાનના નેતાઓ કહે છે કે, કાશમીરમાં સુસ્લીમ વસ્તી વધુ છે તેથી તેઓ કાશમીર પાકીસ્તાન માં ભેળવાવા ઇચ્છે છે. પણ જ્યારે કાશમીરથી, કીડુ મહારાજની સામે વીરોધ કરતાં હતાં ત્યારે તેઓ મહારાજને પક્ષ લઈ બોલતાં હતાં અને આને હવે કહે છે કે, સુસ્લીમોને શેષ અનુકૂળાની સરકારી નીચે યુગ દુ:ખ પડે છે. ખરી બીના એ છે હાંદના બીજા રાજ્યો. કારં કાશમીર ઘણું આજળ વષ્યું છે. કારં મીડીઓ હાંદના બોગલામાં નથી માનતાં. આને કાશમીરીઓ પોતાના ફેશની રચના કરવા માટે યુગ મહંત કરી રહ્યાં છે. પાકીસ્તાનના નેતાઓ તે આ વસ્તુ યુગે છે. કારણ તેઓ જ્યે છે કે કાશમીર પીએ ધીમે તેમના હાયમાંથી સરકી રહ્યું છે. આથી તેઓ પરદેશની મદદ માટે પોકારો કરે છે પણ અમે તેઓ નિષ્ઠળ નીવડીએ. હાંદુસ્તાન પા પાકીસ્તાન અથવા બીજા કોષ પણ દેચ કાશમીરના સવાલનો નીકાલ નહીં લાવી શકે. તેની પ્રજા ને પોતાં બાવી ધરશે.

શ્રી. ગાંધીના કાંધકા ભાગ પર “હાંદુ”

મદ્રાસથી પ્રસીદ્ધ ચતુ “હાંદુ” વતી- માનવ પોતાના અલેખમાં લખે છે કે, “દ્વિશી આક્રોકમાં મહાન સરકારે પોતાં રાજાશાસન ઇલામદાપણુની નીતીના પાયા પર રચ્યું છે. અને બીજી આગલી સરકારો કરતાં વધુ સમજાવાથી પોતાની નીતીને લાગુ પાડે છે. બીન-ગોરી પ્રજા ગોરી પ્રજા જેટલોજ ટેકસ આપે છે છતાં તેઓને સામાન્ય નાગરિક હકો પણ નથી અપાતા. આ બંધી અકચરો હોવા છતાં વેપારી સ્ત્રેષમાં બીન-ગોરાઓ અને ગોરાઓ એક બીનના સંપર્કમાં આવે છે. હાંદીઓ તથા નેડીયાની મજૂરી વગર દક્ષિણ આફ્રીકાની આર્થિક પ્રગતીમાં વ્વર વાંધા આવે. દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર એમ કહી

શકે છે કે, હાંદીઓની માંગણીઓ તરફ તેઓ બહેરા થઇ શકે છે. પણ આને નેડીયા હાંદીઓની સાથે રહી લગત ઉપવાસ ઇચ્છે છે. આ નેડીયા દક્ષિણ આફ્રીકાની યુગ મજૂર પ્રજા છે. થી. મણીયાલ માંધીના કાયદા બંબના પમલાથી આપી ફુનીયાને મહાન રાજ્ય વીરોધી બનાવશે.”

મહાત્મા ગાંધી સામે ચર્ચાલિના લુડાણા

મી. ચર્ચાલિ ફુનીયાના બીજા વિષયક પુસ્તક પ્રકરણમાં તેમાં એક પ્રકારજ્યાં તેઓ લખે છે કે, “૧૯૪૩ માં ન્યારે મહાત્મા ગાંધીએ રી દીવસના ઉપવાસ કર્યો હતો ત્યારે તેઓ પાણીની સાથે યુકોશ લેતા હતાં.” ડી. બી. સી. રાય, ડી. ગાંધર, ડી. સુશીલા નાયર અને થી પ્યારેલાલ કે જેઓ માંધીલના ડાક્ટર તરીકે અને મંડી તરીકે આચાર્યાન પેલેસમાં આપો વખત હતાં તેઓએ આ બીના ખેડી હોવાનું ન્યાયવત્ એક નીવેદન બહાર પાડ્યું છે. તે નીવેદનમાં તેઓ ન્યુબાંધે છે કે “અમે ખાની પુર્વક ન્યુબાંધીએ છીએ કે, અપવાસ દરમીયાન કોષ પણ વખતે આંધીલએ જ્યુ-કોશ નહોતા લીધો અને અપવાસ કરી તેઓને ન હતા. ગાંધીએ પોતાના ડાક્ટરો ડી. ગાંધર અને ડી. નાયર પાસેથી વચન લીધું હતું કે, તેઓ બેશબાન થાય તો પણ તેમને યુકોશ કે કચું આપવું નહીં. અપવાસના ૧૨ માં દીવસે કે ન્યારે રથીતી ચીંતા બનક હતી ત્યારે સરકાર પક્ષના ડાક્ટરો જ્યુ-કોશ કેન્ડી અને કનરલ બંડારી ગાંધીલને યુકોશનું, બ્રીકકાન આપવા ઇચ્છતાં હતાં પણ અમે બધાએ આ વસ્તુને સખત વીરોધ કરી તેમ ન થવા દીધું. બનરલ કેન્ડીએ કહ્યું હતું કે યુકોશ વગર આશા નથી કે તેઓ છવંત રહી શકે. પણ અમે માનતા હતાં કે તેમની ઇચ્છા વગર યુકોશ આપવાથી તેમને માનસીક આઘાત સખત લાગત અને એ આઘાત કંદાચ તેમના મોતનું કારણ બનત. મી. ચર્ચાલિ તેમના પુસ્તકમાં વધુમાં લખે છે કે “ન્યારે ગાંધીલ અમારી (બિ. સરકારની) હક સામે ટકી ન શક્યાં ત્યારે તેઓએ અપવાસ છોડી દીધા. આ વસ્તુ પણ તાન ખેડી છે. ગાંધીલએ પહેલાંજ નાંદર ક્યું” હતું કે તેઓ ૨૧ દીવસના ઉપવાસ પર ઉતરનાર છે. અને તેઓએ તે પુણ્ય ક્યાં હતાં.” આ નીવેદનની એક નકલ મી.

ચર્ચાલિને મોકલવામાં આવી છે અને સાથે સાથે એની ઇચ્છા રાખવામાં આવી છે કે સભ્યના ગ્રેમી તરીકે એમની ચોપડીમાં કરેલા લખાણને સુધારી લેવું

બનરલ કેન્ડી કે જેઓ સરકાર પક્ષના ડાક્ટર હતાં તેઓએ પણ ચર્ચાલિના આ લખાણને ખોટું હોવાનું નાંદર ક્યું”

ગાંધી ન્યતી

અક્ટોબરની બીજી તારીખે ગાંધીલ ની ન્યતીની ઉવણી માટે દિલ્હીમાં રાજવાદ પર સવારથી લોઠો બેસા થવા લાગ્યા હતાં. સવારના પ્રાર્થના અને આપો દીવસ કાંતણ મન રેડીયા રાજસથી ત્યા રાહ હતાં. આ દીવસો દરમીયાન થી. રાજગોપાલાચારીએ એક પ્રદર્શન ઉધાડું યુક્યું હતું કે જેમાં ગાંધીલના ચિત્રો ફેટાઓ કે ને બાળ વયથી તે ભાર પુસ્તકોના હવન દરમીયાન ન હતાં તેને સંપ્રદ હતા. હાંદના બીજા ભાગોમાં પણ કાંતણ અને પ્રાર્થ ના સપ્તાહ રાખવામાં આવ્યા હતા. આ ન્યતીને પ્રસંગે હાંદ સરકારે ખાસ ચાર પોસ્ટ કાડું બહાર પાડ્યા છે કે જેના પર ગાંધીલના સુંદર ફેટાઓ છે.

ધાર્મિક યુદ્ધ

પહાણોના નેતાઓ મલીક વાલી ખાન મલીક રાયદ અહમદ અને મલીક જ્વાહર ખાને એક નીવેદન કર્યું ન્યુબાંધ્યું કે, “અક્ટોબર ૧૯૪૦ ના દશ હંબર ના લક્ષર સાથે અમે કાશમીર પર હસ્તો કર્યો હતો. અને ત્યજે અક્ટોબર પહાણોના નેતા છીએ અને અમારી પુર્વે જવાબદારીના ખ્યાલ સાથે આ નાંદર કરીએ છીએ. થોડાક વખત પહેલા પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રી થી અખલુલાખાને બાપણ કરતાં ન્યુબાંધ્યું હતું કે, “કાશમીર પર પહાણોએ હુટ કરવા કુમલો કર્યો. હતાં.” આનો અમે સખત વીરોધ કરીએ છીએ. ન્યારે પાકીસ્તાન એક સ્વતંત્ર દેચ તરીકે નાંદર ચ્યું ત્યારે તેના જ્વાબ દાર નેતાઓ અને જેમા તેના વડા પ્રધાન પણ હતાં તેઓએ અમારી પાસે રાજવાડી ખાની મદદ માંગી હતી. ત્યારે ન્યુબાંધ્યું હતું કે “પાકીસ્તાન એક ઇસ્લામીક રાજ્ય છે અને તેથી પહાણોએ મદદ કરવી.” અમારી મદદથી તેઓ કાશમીરની સુસ્લીમ પ્રજાને યુકતી આપવા ઇચ્છતાં હતાં. તેઓ એ આ અરજી “જેહદ” એટલે કે “ધાર્મિક યુદ્ધ”ના નામે કરી હતી. વડા પ્રધાને અમને ખાની આપી હતી

કે અમારી સ્વતંત્રતા ઉપર કોષ પણ બતાવના કુમલો કરવામાં નહીં આવે. અમારા લોઠો ઘણા ધાર્મિક માનસ ધરાવતાં હતાં તેથી આ ધાર્મિક યુદ્ધમાં જોડાઈ કુમલો કર્યો હતો. અમારી પાસે પુરતા દથીયારો કે દારૂ ગોળા નહીંતા અને તે પાકીસ્તાન અમને પહેલાં ચાડ્યું હતું.”

પહેલી ત્રી પાચલેટ

પુનાની એક શાંદીકા, થીમતી રાયન દારા દસ્તર કે જેઓએ “મી” સડી શીટ મેળવવા ૨૦૦૦ શીટ ઉચે ઉડી ૨૧ મીનીટ સુધી ત્યાં રવા હતાં. આ સડી-શીટ મળવનારા તેઓ પહેલા જ નાંદરી હતાં. થી. રાય બહાદુર જેઓ વ્યવહાર ખાતાના નાયબ પ્રધાન છે તેઓએ તેમને “મી” સડી શીટ આપ્યું હતું.

લેરેન્કેમારિલે વસમાંગાંધી ન્યતી

તા. ૨૦-૯-૫૧ ના રોજ ખારત સરકારના દક્ષિણ આફ્રીકાની એ બન્ને કચેરીના મુખ્ય મંત્રી એલ. ડી. ચારી ના પ્રમુખપદે. ખારત-સમાજ, વેદ મંદિરમાં પુજ્ય રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીલની ન્યૂન ન્યતિ ઉવણવામાં આવી હતી. એ વખતે સર્વ પ્રથમ ખારત-સમાજના આચાર્યશ્રી. પંડીત સુન્ન-તરાણ વિવાહકારે ગાંધીલને અન્વેલી અર્પાં હતી. ત્યારબાદ અમે ના “પ્રમોદ હાંદી શિક્ષા સમીતી”ના રાષ્ટ્ર ભાષા વર્ધની પ્રારબ્ધિ અને પ્રવેશમાં પાસ થયેલા વિવાદોએને પ્રમુખપદના શ્રુભ અને પ્રમાણ પુર્વે તેમજ પ્રથમ અને દિવાળી નંબરને સુવર્ણ પદક એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. સુવર્ણ-પદક સમિતિના એક અન્ય-ન્યુક યુવક તરફથી આપવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર બાદ વિવાદોએ અને વિવાદોએએ પુજ્ય રાષ્ટ્ર પિતાના વિવિધ યુજ્જેપર રોટબાધ હાંદીમાં પ્રવચનો કર્યાં હતાં એ સાથે શાળામાં બહુતી બાળાઓના મરબાનો પણ રોચક કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો અને પ્રમુખશ્રીએ પુજ્ય બાપુજી ના ત્રણ મુખ્ય કાર્યો-અદ્વૈતિયા, હરિબન-અખલુલાખાને બાપણ કરતાં ન્યુબાંધ્યું હતું કે, “કાશમીર પર પહાણોએ હુટ કરવા કુમલો કર્યો. હતાં.” આનો અમે સખત વીરોધ કરીએ છીએ. ન્યારે પાકીસ્તાન એક સ્વતંત્ર દેચ તરીકે નાંદર ચ્યું ત્યારે તેના જ્વાબ દાર નેતાઓ અને જેમા તેના વડા પ્રધાન પણ હતાં તેઓએ અમારી પાસે રાજવાડી ખાની મદદ માંગી હતી. ત્યારે ન્યુબાંધ્યું હતું કે “પાકીસ્તાન એક ઇસ્લામીક રાજ્ય છે અને તેથી પહાણોએ મદદ કરવી.” અમારી મદદથી તેઓ કાશમીરની સુસ્લીમ પ્રજાને યુકતી આપવા ઇચ્છતાં હતાં. તેઓ એ આ અરજી “જેહદ” એટલે કે “ધાર્મિક યુદ્ધ”ના નામે કરી હતી. વડા પ્રધાને અમને ખાની આપી હતી

વર્ધો રીશક્ષ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ ગાંધીલના બેઝીક એન્જ્યુશન યુજબ

કેળવણી વડે કાંતી કેળવણીમાં ઘટ ઉપરોગી,

આ ચોરીસેથી મજરી

PHONE 33-2651
MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

ਮਾਸਟਰ ਬਰਦਰਜ਼

ਡੋਮੇਸਟਿਕ ਮਰਚੈਂਟਸ ਐਂਡ ਡਾਇਰੈਕਟ ਈਮਪੋਰਟਰਜ਼

ਦੋਸਰੀ ਟੇਮਲ ਸੁਟਰਾਓ ਕਾਪਡ, ਉਲਨ ਰਾਸ. ਪ੍ਲਾਨੇਟਸ—ਫਿਊ ਆਯੋਗ ਮਾਰਟ
ਅਤ ਨਵੀਨੀ ਆਓ. ਟੇਮਲ ਟੋਪੀਊਨ ਨੀਊਰਕੇਟ ਸਾਈਡੀ
ਯੋਗੇਰੇ ਮਾਰਟ ਫੁਮਾਰੇ ਲਾਂ ਪ੍ਰਥਮ ਟਪਾਸ ਕਰਵਾ ਕਲਾਮਯੁ ਓ
33 ਵੇਸਟ ਸਟ੍ਰੀਟ, ਜੋਹਾਨੀਸਬੁਰਗ.

ਫੋਨ : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 28638.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

15517 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

ਅਮਾਰਾ ਨਵਾ ਨਿਸ਼ਾਯ ਉਪਯੋਗੀ ਪੁਸਤਕੋ

ਓਨੀਵਰਸ

ਦੇਸ਼ ਵੀਰੋਯ ਆ. 1	੨	੯
ਯੁਕਤਰਾਜੁ ਮਾਰਵ	੧	੯
ਫਿਨਲੈਂਡੀ ਫੀਲੋਸਫੀ ਡਿਪੋਰੇਆ ਆ. 1	੨	੨
ਆਪਯੁ ਫਿਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ	੧	੧

ਯੁਗੋਸਲਾਵ

ਦੇਸ਼ ਫਿਲੋਸਫੀ ਆ. 1	੨	੦
ਆਰੀਯੋ ਯੁਗੋਸਲਾਵ	੫	੯
ਯੁਗੋਸਲਾਵ ਪਰੀਯੋਯ ਆ. 3	੧	੧੦
" ਆ. ੪	੨	੪

ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ

ਆਰੀਯੋ ਸਮਯੋਨੀ ਰਸ ਕਥਾਯੋ	੧	੯
ਦੇਸ਼ ਫੀਲੋਸਫੀ	੨	੦
ਯਾਯੋ ਯੁਗੋਸਲਾਵ	੧	੧

ਅੰਕ ਗਲੁਯੋ

ਅੰਕ ਗਲੁਯੋਤਨਾ ਸੁਯੋ ਫੀਲੋਸਫੀ	੨	੦
ਫੀਲੋਸਫੀ ਅੰਕ ਗਲੁਯੋਤਨਾ ਆ. 1	੨	੯
" ਗਲੁਯੋਤਨਾ ਆ. 1	੧	੩
" " ਆ. 2	੧	੧
" " ਆ. ੪	੨	੦

ਸਾਹਿਤ ਪਾਠਾਵਲੀ

ਪੁਸਤਕ ਪਾਂਚਯੁ	੨	੧
" ਸਾਹਿਤ	੨	੪
ਫਿਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ ਆ. 1-2 ਪ੍ਰਤੀਯੋਨੀ	੨	੦

ਪੁਸਤਕ ਫਿਲੋਸਫੀ ਆ ਆਯੋ

ਮਾਂ ਨੀਯੋਯ ਯਾਰ ਪੁਸਤਕੋ ਆਯੋ
ਓ. ਐ ਪੁਸਤਕੋ ਫੀਲੋਸਫੀ ਆਯੋ ਫੀਲੋਸਫੀ
ਯੋਯੋ ਓ.

ਪੁਸਤਕ ਫਿਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ

" " ਫੀਲੋਸਫੀ 1-2-3-4

ਪ੍ਰਤੀਯੋਨੀ ਫੀਲੋਸਫੀ 1

ਨਵਯੁਯੋ ਫੀਲੋਸਫੀ ਆਯੋ

ਫੀਲੋਸਫੀ 1 2

ਪੁਸਤਕ ਪਠੇਯੋ 1 3

ਪੁਸਤਕ ਫੀਲੋਸਫੀ 2 0

ਪੁਸਤਕ ਫੀਲੋਸਫੀ 2 3

" ਫੀਲੋਸਫੀ 2 3

ਸਾਹਿਤ ਫੀਲੋਸਫੀ

ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਫੀਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ

ਫੀਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ ਪੁਸਤਕੋ

ਪੁਸਤਕ ਫੀਲੋਸਫੀ 2 3

" ਫੀਲੋਸਫੀ 2 3

ਵਿਦਿਆ ਫੀਲੋਸਫੀ ਆਯੋ

ਫੀਲੋਸਫੀ ਆਯੋ 1 0

ਫੀਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ 1 0

ਫੀਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ 2 0

ਫੀਲੋਸਫੀ " 2 3

ਫੀਲੋਸਫੀ " 2 1

ਫੀਲੋਸਫੀ " 3 0

ਫੀਲੋਸਫੀ ਫੀਲੋਸਫੀ

ਫੀਲੋਸਫੀ 1 3

" 2 1 3

" ੪ 1 ੧

" ੫ 1 ੮

" ੧ 1 ੮

" ੭ 1 ੮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6	INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA	13	6
EMINENT AMERICANS—WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	—Romain Rolland		
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. Y. K. R. V. Rao	3	0	GANDHI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE U.K.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	8	6	INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Kriandadas	8	0	TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhassa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0	FAMOUS PARSIS	7	6
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6	STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0	BAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0	FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0	SELECTIONS FROM GANDHI—Nimra Kumar Bose	10	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	6	0	FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello)—William Miller	2	0	IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	6	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	6	0	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0	GLEANINGS—Mira	1	6
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6	BAPU—Matry F. Barr	4	0
GANDHIJINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	0	SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
			MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
			COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
			THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
			FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
			THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
			THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
			TALES OF BENGAL—Santa and Sita Ghatteji	8	6
			CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
			FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
			INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	8	6
			POEMS—Ramdas	1	7
			AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
			THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	8	0
			SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0
			PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	5	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—60. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones: } Business 33-0711
} Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

ચેનેલર: મળીભાઈ બાણુભાઈ કાલીપારનાથા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધાની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએકું સુરતી ભુજી સેવ, મમરા, ગાંડીઆ, ભજઆ, પાતરા વિગેરે દરેક જાતના બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ચોઈર પ્રમાણે ડુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.

TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:

409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT

PHONE 64. PO BOX 106.

TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENE ^{મીન} ^{તેમજ} MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR ^{વિધી} ^{વિધી} TO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street,

JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪.

ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ

મોકસ ૪૮૮૯.

"અરવિન્ડ."

હેડ ઓફીસ:

૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લ્યુઇસટ્રીચાર્ટ.

ફોન: ૬૪. પી. બો. મોકસ ૧૦૬

ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાન્જી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી —:

—જનરલ મરચન્ટ અને આમત કરનાર—

૪૩ મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

वांयवा लायक पुस्तके

गांधीजी साहित्य	
गांधीजीके सजेलो मथवा गांधीजी	
७परं लभायला पुस्तकांनी नीचे समास	
याच छे.	
आत्म कथा (गांधीजी)	४ १
आभार आ (स्मृतरत्ना गांधी)	४ ०
गांधीजीको सरकार साथे	
पत्रव्यवहार	१ ०
गांधीजीनी साधना	५ ३
गांधीजीना समाजसमाज	५ ३
छवन परेड (भा. प्रबुदास गांधीजी	
प्रीतीकस आश्रम ना डेटवीक कतीकास	
पोताना छवन परेड दरम्यान	
जनेदो आवेज्जो छे.)	११ ०
गांधीवादी आर्थिक धारणा	५ ०
धर्मात्मा गोअवे (गांधीजी)	१ ६
दक्षिण आश्रीताना सत्यासदने	
धर्मीकास	७ १
आयुगी प्रसदी	
(मथुरादास नीकमळ)	५ ०
आयु-मारी-आ मज गांधी	२ ०
आयुना पत्रेः (आश्रमानी	
जनेो छपर) संपादक ममा मवेडकर	२ १
पायानी डेजवणी (गांधीजी)	३ ०
मदादेव देशाजनी जायरी	
आज पडेवो	१० ०
" भीजे	१२ ०
" नीजे	११ १
" मोयो	८ ६
गांधी विचार रोडन गांधीजीना	
निवारणे स्पष्ट करण पुस्तक	२ १
आयुनी कारवासांनी कडावणी	
(आयुनापान मडेवना मेकवीस मासोनी	
प्रतीकास. वेणीका डो. सुशीला नीमर.)	
डॉमिंत शी. १५/०.	
शेज पथे भा. १	१
" " " २.	६
शम नाम (गांधीजी)	२ ०
आंध्याना तेर विवेको	
(वीनोबाजी)	१ १
आयुना-आ ने पत्रे	
(स्मृतरत्ना पर लभायला पत्रे)	२ १
कस्तुरभा समासक अंक	१ ०
गांधी समासक अंक	२ ०
आयुनी जंभी	३ ०
अजण प्रभात	१ ०
गांधीजीनी संक्षिप्त आत्म कथा	
(मथुरादास नीकमळ)	२ १
व्यापक धर्म वाचना (गांधीजी)	५ १
आश्रम बननावली	१ ३
दीशोरदास अशास्वाला कृत	
डिजवणीनी वीकास श्री. प. म. ३	
गीता अंश (गीताजीना सभळ	
समाज जेनी रीते लभायणी मरेवो	
अनुवाद	७ १
गदतर ध्वनी (गीताजीना शुनरादी	
अंशो)	१ ३
पुण्ज अने मदावीर	१ १

जी पुरुष मयोदा (आनू कावजी,	
पुस्तकां वेवती डेरा छपर कुळाता	
प्रभना नवायणे ने वेवो लभाया	
छे तेना सभळ)	२ १
सजुणी कंती	५ ०
छवन सरुजी	
मारी छवन कथा नवाडरसाळ	
	१५ १
तेज नीजे पांय मडान वीजेना	
सरुजी	६ ०
मदादेव देशाजनु पुनंमरीन	२ ३
सरकार परेड वलसलार्ड परेड	१३ ०
मारी छवन कथा राजेन्द्र प्रसाद	१ ० ०
डेवलाक वांयवा लायक पुस्तके	
आयुणी डेविस	४ ०
इंग्लुने पत्रे (नेडर)	३ ०
सुपनदी वडेवाय (डावसटाय)	५ ०
केशी लखना स'सुतीयु' भावी	
(राधा कृष्ण)	२ ०
छवता तडेवासी (माकोसाईअ)	४ ०
जगतना धर्मीकासनु देभा	
दशन भा. १-२. (नेडर)	१-३-०
डावसटाय अने शीक्षण	२ ०
ओतवांती दिवाडो	
(मामा मवेडकर)	१ ३
पुद बीला	१ १
पुण्ज सरुजी (पय)	४ ०
नवल अंधावली	५ १
वेवणीयद रसिया.	
(रशीया वीरो लखना जेम)	१० ०
सेक स्पीअरना कथानके	
(वाता संमळ)	२ १
डुवरेत मडमड	
(परिसाम धर्म छपर अजवणु	
पावतु नडतु पुस्तके)	१ ०
रोकमाता (मामा मवेडकर)	१ ०
कमरकु आभर (")	५ ०
दिंडी कोमी नीकाणु	४ ०
डावसटाय कृत	
उत्तम नवलकथाजो	
अंधाराना स्त्रीमाडा (नालीम)	३ ०
मे नवेडकथाजो	५ ०
द्रष्टि परीवर्तन (नवलकथा)	५ ३
शारद आयुनी नवलकथाजो	
अपुनं वावती	१५ १
अजुवाया	६ ०
कथना	५ ०
करीनाथ	५ ०
मंकाथ	४ ०
सरुजीमदीन	१३ ३
जणी	७ ३
छवन बाना	४ ०
अंशवी	७ १
नवीना	१० ०
डुधो	८ १

देवदास	५ ०
मजु वाताजो	२ १
मुमदा	१ ०
डागेर कृत	
पंथ लुत	१ ०
माळ'म अने आर अंधाय	५ ३
धरे आसिरे	७ ०
शानपी	७ ०
डावकथ	५ ०
विरकुमार सला (डागेरकृत)	१२ ०
डुकी वाताजो अने नवल कथाजो	
मनेदी अने प्रतीमां	४ १
विज वेभा	८ १
अजुतरे वाता संमळ	१ १
मोशानी वाता	१ ०
गीरी आला	१३ ०
मोदान वापअड नवलकथा	
भा. १-२ सेगनी	१३ ०
नय खीक सीधरान	११ ०
अजुपुद धारा	८ १
आशासु' पीज भा. १ २	
सेदनी	१८ १
आवती काळ	७ ०
अपसरा (वार बाजने सेड)	१-१२-०
अपुरी वाता	१० ०
अने अंधा	११ ०
अथडाला वायरा	७ ३
अनयन नोवेड	७ ३
डुववावद	८ १
भीसा डोरा	३ ०
अरुणा आयु वापुजोना छवनने	
डुधक पावती नोवेड	७ १
काय वध	१० १
डेवदाना कादा	७ १
छवो प्रथम (वाता संमळ)	७ १
दीन यणी	७ १
मेघ भांडु (मयनिमाजो)	७ १
मन्दी	६ ०
पयासवणं पजी	
भाय निमांजु (न्यवणीअ)	
डिंकनी पुसणु	
कडानी सजवारी	
दरीयोलाव	
मजु अंधु' वे	१ ०
तळुया (दुकी वाताजोना संमळ)	७ १
देन कथ	७ १
दरीयाड अडार वडीया	७ १
दरीयावद	६ १
दरीयावती वाता	१ १
नील पंभी	३ ०
नील देभा	८ ०
जलीकडार	१ ६
कुटेला सुकळु पत्रे	१० ०
प्रभात कीरजो	७ १
पडेवो काण	६ ०
चिवाडो	८ ०
पोसाळीक नाडके	५ ६
मेघ धनुष	१ १
मानव ताता सुळ	६ ०
मजु लुगी	६ ०
मजेलाछव	८ ०
मोडीनी	८ ०
मनेरम	७ ०
माजुसाधना हीवा	७ ०
भीयु साथी	१२ ०
डरुण रडरय	१० ०
मानवीनी लवाड	१२ ०
भावापी संसार	७ ०
अजवात भाग १	१० ०
विजोदनी	७ ०
डेगाजने मोज	८ ०
जम तमाजी	६ ०
मे देश हीपक	५ ०
पुन जन्म	१३ ०
परियेस	७ ०
पीताजीना मन प्रवेस	७ ०
पुंसास	७ ०
नीवीध ताप	५ ०
माडी नये	५ ०
आलयागी	६ ०
ओसाजनी प्रेम म्या (नोवेड)	८ ०
डोडावणु भा. १-२ सेदनी	१२ ०
अभी अडेसर ये	५ ०

and Sitr
NANDA
Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

वैयव्याना पुस्तके

शान्भान' (गांधी शुननी नोवेड)	६ ०
शान सन्यासी (डुमरेड)	१० ०
अथडाला वायरा	७ ०
माजुसाधना दिवा	७ ०
मानवताना सुळ	६ ०
मोडीनी	८ ०
मजेला छव	८ ०

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.